Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

!פּראָלעטאַריער פֿון אַלע לענדער פֿאַראייניקט זיך

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—...
Зьмена адрасу: мясцовага—... гароднага—20 ка...
Падпіска і абвесткі прымаю... (трэці паверх) ад 9 гадз... Бел. Дзярж...
РЭД...

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі (пасьля тэксту)—50 кап. Іншагародніх—1 р.
Паперад тэксту ў два разы даражэй.

896. г. ЛЕНИНГРАД
Университетская Набережная 7/9
фундамент, Библиотека Лен. Гос. Университета
февр-дек. /2в. . ./

ЗЬВЯЗДА

...эту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня; тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ох гадзіны дня, тэлеф. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраўн. Гл. Канторы / Кантора абвестак і падпіскі — тэл. № 781.

СЕРАДА, 30 МАЯ 1928 г.
№ 123 (2930)
Кошт асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

АБ КАА... беднаты

„Фракцыі Белкаапсаюзу і Белсельсаюзу ў самым тэрміновым парадку прыняць меры да поўнага выкарыстаньня фондаў каапэраваньня беднаты, арганізаваўшы праверку прычын невыкарыстаньня фондаў спажывецкімі і сел.-гасп. таварыствамі.

Партарганізацыям і фракцыям каап. арганізацый трэба паваком пытаньня каапэраваньня стварыць грамадзкую думку сярод незаможных пластоў вёскі, абгавораючы гэтае пытаньне на сходах і групах беднаты Арганізацыям КСУ прыняць меры для найбольш поўнага выдзяленьня гаспадарак, якія падлягаюць каапэраваньню".

(Дырэктывы верасеньскага пленуму ЦК КП(б)Б).

У выніку рэалізацыі адпаведнымі арганізацыямі гэтай дырэктывы, маюцца значныя посьпехі ў справе каапэраваньня беднаты. Выразна аб гэтых посьпехах съведчаць даныя па спажывецкай каапэрацыі, дзе з 1-га кастрычніка 1927 г. па 1-га красавіка 1928 г. у фонды каапэраваньня беднаты было сабрана 116.231 р. і каапэравана за гэты-ж час 19.492 гаспадаркі. Па сельска-гаспадарчай каапэрацыі фонд налічваў 37.560 руб. і каапэравана з 1-га кастрычніка 1927 г. па 15-га сакавіка 1928 г. 7.603 гаспадаркі. Апрача гэтага па вытворчае каапэраваньне беднаты Белсельбанкам адпушчана 26 тыс. руб.

Аднак, лічыць ужо здавальняючай работу па скарыстаньні фондаў беднаты ні ў якім разе нельга, бо рэшта нявыкарыстаных—21.428 руб. па спажывецкай каапэрацыі і 14.119 руб. па сельгасп. каапэрацыі, **гаворыць за тое, што і зараз ёсьць асобныя каапэрацыйныя арганізацыі, якія нядбайна адносяцца да справы каапэраваньня беднаты.** Існуе шмат каапэрацыйных арганізацый, у прыватнасьці крэдытных таварыстваў, як Талачынскае, Дрыбінскае, Кругляпскае, Кохапаўскае, Расьнянскае і Крупскае, Аршанскае акругі, якія ня выкарысталі рэштак фондаў каапэраваньня беднаты мінулага году.

Некаторыя спажывецкія таварыствы (Талочынскае і Слаўпенскае, Аршанскае акругі) фармальна падыйшлі да справы хутчэйшага выкарыстаньня існуючых фондаў і пачалі ўносіць за каапэраванага бедняка поўны пай у разьмеры 10 р., што супярэчыць дырэк... пленуму ЦК, які... якія часта гэтыя сьпісы складаюць габінэтным шляхам, не зварачаючы выстарчальнай увагі на высьвятленьне сапраўднай беднаты (Талачынскі раён). Каапэрацыйныя працаўнікі зусім мала зварачаюць увагі на праверку даваных КСУ вестак (Талачынскае спажывецкае таварыства нават каапэравала пры адсутнасьці ў сьпісах КСУ паказаньняў аб маемасным становішчы каапэраваных).

У выніку дрэннай пастаноўкі форм і мэтадаў каапэраваньня беднаты ёсьць шмат выпадкаў каапэраваньня за кошт фондаў каапэраваньня беднаты серадзякоў (па Талачынскім спажывецкім таварыстве каапэраваны з сродкаў фонду беднаты нават адзін дзяк.

Наша задача, каапэраваць серадняка за кошт яго ўласных сродкаў застаецца вельмі важнай і жаданай, аднак, выдаткоўваць для гэтае мэты сродкі фондаў беднаты, пры наяўнасьці вялізных мас некаапэраваных беднякоў, зьяўляецца злачынствам.

Усе недарэчнасьці ў справе каапэраваньня беднаты зьяўляюцца прычынай ня толькі слабое ўвагі да гэтага пытаньня з боку вясковых партыйных і каапэрацыйных арганізацый, **але ў значнай часткі адсутнасьці дапамогі і кантролю з боку вышэйшых каапэрацыйных органаў. Інструктары акруговых і цэнтральных каапэрацыйных аб'яднаньняў мала зварачаюць увагі на праверку пастаноўкі работы па каапэраваньні беднаты, абмяжоўваючы ў большасьці сваю работу праверкай балянсаў.** Такое зьявішча павінна быць зараз-жа зьнішчана, і трэба дабіцца ад інструктароў каапэрацыйных арганізацый больш дэтальнай праверкі і ... пастаноўкі арга...

...яцігодзьдзе Сьвярдлоўскага ўнівэрсытэту

Выступленьне т. Бухарына

Бурная авацыя ў гонар М. Горкага

МАСКВА, 28. Да пачатку юбілейнага пасяджэньня, прысьвечанага дзесяцігодзьдзю Сьвярдлоўскага ўнівэрсытэту, ў адной з лож каля трыбуны паказваецца Максім Горкі. У зале раздаюцца гучныя аплёдысмэнты. Усе ўстаюць. Раздаюцца воклічы: «Няхай жыве наш пралетарскі пісьменьнік Максім Горкі».

Пісьменьнік моцна ўсхваляваны нагоджанай яму сустрэчаю. Ён прыкладвае руку да сэрца... але яго ня чуць. Прывітальны гул яшчэ больш узмацняецца, калі на трыбуне паказаўся М. Горкі ў суправаджэньні т. т. Бухарына і Луначарскага. За імі пры агульнай авацыі за сталом прэзыдыўму занялі свае месцы т.т. Сталін, Варашылаў, Угланаў, Крупская, Яраслаўскі і інш. Тав. Бухарын, вітаючы Сьвярдлоўскі ўнівэрсытэт з прычыны дзесяцігодзьдзя яго існаваньня ад імя ЦК Усе КП(б), гаворыць:

— Толькі цяпер рабочая кляса падышла да вырашэньня найвялікшых гістарычных задач. Рабочай клясе прадстаіць пабудаваць новую сацыялістычную гаспадарку. Наша краіна ў надзвычайна цяжкіх умовах павінна стаць рухавіком новай культуры і новага жыцьця. Перамагчы труднасьці мы зможам толькі яшчэ большым згуртаваньнем нашых рабочых кадраў. У гады найвялікшых баёў сьвярдлоўцы вылучалі з свайго асяродзішча бясстрашных байцоў. Зараз Сьвярдлоўскі ўнівэрсытэт дае нам працаўнікоў для партыйнага і гаспадарчага будаўніцтва. Але мы ведаем і ўпэўнены, што калі затрубіць ваенная труба, усе сьвярдлоўцы займуць свае баявыя пазыцыі.

Пасьля прамовы т. Угланава выступае Максім Горкі. На працягу некалькіх хвілін яму не даюць гаварыць. М. Горкі пачынае сваю прамову дрыжачым голасам. Хвалюючыся, ён не знаходзіць патрэбных яму слоў.

— Запэўняю вас,—гаворыць пісьменьнік,—што я зусім не магу гаварыць. У мяне няма слоў, каб выказаць свае ўражаньні і пачуцьці за апошнія два дні! Гэта цяжка: адчуваеш, што ёсьць аб чым гаварыць, але ты ня ў сілах знайсьці патрэбныя словы... Магу сказаць адно: добра... многім з тых, што тут сядзяць, гэтыя рукі слова, напэўна, знаёмы. У мяне такое ўражаньне, быццам я выехаў з Расіі ня 6, а 20 год таму назад. Страшна памаладзела краіна. Зусім маладою стала. Дамы старыя, а людзі надзвычайна новыя... Гэта пачалося даўно. Ужо чатыры гады, як адбываецца працэс насычэньня мяне моладасьцю. Адбываецца працэс насычэньня гэтай моладасьцю ня толькі мяне (што такое я), але і многіх іншых. Гэта моладасьць ідзе адгэтуль (паказвае рукой на маладую аўдыторыю). Я мог-бы назваць некалькі дзесяткаў чужаземных пісьменьнікаў, якія прасякнуты гэтым-жа пачуцьцём. Але гэта ня тое, што хочацца сказаць.

... Таварышы, жадаю вам бадзёрасьці духу. Вы надзвычайна добрыя будаўнічыя. Вы—сіла, арганізуючая. Нічога больш сказаць не магу, таварышы... Ваша работа чалавечна, бо яна камуністычная».

Пасьля Горкага з прамовамі выступаюць т. т. Варашылаў, Калінін, Луначарскі, Крупская, акадэмік Ольдэнбург, Пакроўскі і многія інш. Сход наслаў прывітаньне ЦК і МК УсеКП(б).

Ліст Горкага працаўнікоў друку

МАСКВА, 28. Падаем ліст Горкага працаўнікоў савецкага друку:

— Прашу работнікаў друку прабачэньня за тое, што я ня мог сказаць ім „некалькі слоў", як яны жадалі. Зьдзіў... гэта гавару зусім шчыра і гатоў паўтарыць сотні раз. Самае ... і радаснае ў гэтай зьдзіўляючай сустрэчы тое, што я ўбачыў, адчуў, што ... сіла Савецкаў ... работу, умеюць захапляцца ... значыць, што ...

Апошняе пасяджэньне польска-літоўскай камісіі ў Варшаве

праходзіла ў напружанай атмасфэры

ВАРШАВА, 28. Пасяджэньні польска-літоўскай камісіі, па пытаньнях эканамічных адносін, транспарту і сувязі, якія адбываліся ў Варшаве скончыліся безвынікова. Літоўская дэлегацыя катэгарычна выказалася супроць устанаўленьня непасрэдных зносін паміж Польшчай і Літвою, з прычыны неўрэгуляваньня пытаньня аб Вільні. Ня гледзячы на карэктнасьць, апошняе пленарнае пасяджэньне камісіі адбывалася ў напружанай атмасфэры, з аднаго боку, з прычыны непрымірымасьці літоўскай дэлегацыі, якая не жадала ісьці на ўступкі, і з другога—у сувязі з абвяшчэньнем Вільні ў канстытуцыйным парадку сталіцай Літвы, што ў свой час ужо выклікала рэзкае выступленьне ўсяго польскага друку.

Вальдэмарас аб магчымасьці польска-літоўскага саюзу(?)

Дыктатар Літвы Вальдэмарас у гутарцы з дыплёматычным карэспандэнтам „Дэйлі Тэлеграф" заявіў, што Літва жадае жыць у міры са ўсімі сваімі суседзямі, асабліва-ж з Польшчаю. Аднак Літва ня можа адмовіцца ад сваіх прэтэнзый на Вільню. Пытаньне гэтае ня можа быць вырашана ў хуткім тэмпе і будзе тэмаю міжнародных перагавораў, магчыма з удзелам Лігі Нацый. Тым часам мірныя ўзаемаадносіны Літвы з Польшчаю могуць падтрымлівацца і можа быць знойдзены „модус вівэндзі" (спосаб сужыцьця). Аб магчымасьці звароту Польшчаю Нямеччыне Данцыгу і калідору, а Літве—Вільні ўзамен за выхад да мора ў Мэмэлі, Вальдэмарас выказаўся скэптычна.

На пытаньне карэспандэнта аб магчымасьці польска-літоўска саюзу Вальдэмарас заявіў, што калі-б Расія захацела калі-небудзь вярнуць страчаныя заходнія правінцыі, дык Літва і Польшча былі-б натуральнымі саюзьнікамі. Саюз аднак магчымы толькі пры ўзаемным давер'і і шанаваньні праў другое стараны. Паводзіны Польшчы да гэтага часу нельга аднак назваць гатоўнасьцю да саюзнае ўмовы. Ад Польшчы залежыць, ці падобны саюз будзе магчымы ў будучыне.

Так выглядаюць заявы Вальдэмараса ў перадачы „Бэрлінэр Тагэблятт".

У фашысцкай Польшчы

Стараньні аб новых пазыках

Ідэёвае ўзброеньне ППС згодна рэцэпту Мусаліні

Варшаўскі камітэт ППС узбройвае дружыньнікаў кіямі. (З газэт).

У агітпропе ППС. Раздача зброі прапаганды

Нямецкія меншавікі палююць на міністэрскія партфэлі

Надзеі на падтрыманьне з боку Гіндэнбурга

Дамаганьні сацыял-гіндэнбургаўцаў

БЭРЛІН, 28. Лідэры сацыял-дэмакратычнай партыі ўзмоцнена вядуць нарады па пытаньні аб складзе будучага ўраду і яго праграме. На адной з такіх нарад прынята ...

Жоўта-чорны саюз

БЭРЛІН, 28. Аб супрацоўніцтве сацыял-дэмакратаў і арганізацыі саюзу „Рэспубліканскі сьцяг" з нацыяналістамі і „Стальным шлемам" паведамлялася ўжо ня раз. Зьдзіўляючы прыклад такога супрацоўніцтва падае „Морген Пост". Мясцовыя групы „Рэспубліканскага сьцягу", „Стальнога шлему" і млада-па...

настаўлена дрэнна і патрабуе самых рашучых мер з боку партыйных і каапэрацыйных арганізацый па зьнішчэньні недахопаў, якія ёсьць.

Дырэктывы партыі, савецкіх і каапэрацыйных арганізацый па каапэраваньні беднаты маюць мэтай ня толькі колькасьць каапэраваных, вывучэньне фондаў і хуткасьць яго скарыстаньня, **але таксама патрабуюць стварэньня грамадзкай думкі навакол пытаньняў каапэраваньня беднаты; уцягненьня самое беднаты ў справу каапэраваньня.** На вялікі жаль, дырэктывы верасеньскага і лютаўскага пленумаў ЦК КП(б)Б па пытаньні каапэраваньня беднаты ў пераважнай большасьці каапэрацыйных арганізацый і парт'ячэек засталіся толькі як дырэктывы; **сходы беднаты па пытаньнях каапэраваньня праводзяцца ў надта рэдкіх выпадках**, напрыклад, па Віцебскай акрузе з усяго ліку праведзеных за зімовы пэрыяд сходаў беднаты, сходы па пытаньнях каапэраваньня беднаты складаюць толькі 0,7 проц., такое самае становішча і па Талачынскім раёне, Аршанскае акругі; слаба ўцягваюцца ў гэту справу групы беднаты.

Пытаньні каапэраваньня беднаты зазвычай праходзяць па-за ўвагаю парт'ячэек, апошнія ня ўключаюць у пляны сваёй работы такую важную галіну, як каапэраваньне беднаты.

Фактычна каапэраваньне беднаты праводзіцца па сьпісах і справах селькамітэтаў узаемадапамогі, рацыі (па Талачынскім спажыв. таварыстве ў лік 237 гаспадараў каапэравана з 1-га кастрычніка 1927 г. па 15-га красавіка 1928 г. за фонд каапэраваньня беднаты жанчын 100 чал.).

Зусім мала зварачаецца ўвагі на каапэраваньне батрацтва: няма вучоту некаапэраваных батракоў. Парт'ячэйкі і тым больш саюзы сельгасп. і лес. рабочых не займаюцца пытаньнямі каапэраваньня батрацтва. Бліжэйшай задачай партыйных, каапэрацыйных і прафсаюзных (сельгаслесрабочых) арганізацый павінна быць 100 проц. каапэраваньне батрацтва як шляхам унясеньня паёў самімі батракамі з прадстаўленьнем ім растэрмінаваньня, так і асабліва каапэраваньня іх за кошт фонду каапэраваньня беднаты.

Вясковым партыйным арганізацыям, работнікам каапэрацыйных арганізацый і камітэтам узаемадапамогі зараз-жа неабходна стала прапрацаваць існуючыя на мясцох дырэктывы па каапэраваньні беднаты і безадкладна прыступіць да іх выкананьня.

Устаноўлены апошні тэрмін скарыстаньня фондаў каапэраваньня беднаты—1 чэрвеня гэтага году—канчаецца, а фондаў застаецца парадкам. Задача партыйных ячэек і каапэрацыйных арганізацый як мага шырэй разгарнуць работу па хутчэйшым выкарыстаньні існуючых фондаў, асабліва па вытворчым каапэраваньні, шырока прыцягваючы да гэтай справы самую беднату.

ПАЎНОЧЦЫ ШУКАЮЦЬ замірэньня З ПОЎДНЕМ

Японскі разбой выклікаў у Кітаі моцны анты-японскі рух

ТОКІЁ, 26. Паводле вестак з японскіх крыніц, розныя пекінскія групы робяць спробы дасягнуць мірнай згоды з Нанкінам. Па чутках, пекінскі ўрад абвясьціў папярэднюю ўмовау перагавораў—ачышчэньне Пекіна чукдэнскімі войскамі.

* * *

ШАНХАЙ, 29. Паводзіны Японіі выклікалі па ўсім поўдні Кітаю моцны антыяпонскі рух. У радзе гарадоў адбываюцца стыхійныя дэманстрацыі і мітынгі пратэсту.

* * *

ПЕКІН, 28. У Цянь-Цзінь прыбыло 6 японскіх самалётаў.

* * *

ПЕКІН, 28. Паводле вестак агенцтва Го-Вень, японцы ўзарвалі 25 мая ў Цьзінані кітайскі склад амуніцыі.

* * *

ТОКІЁ, 28. Члены японскае парляманцкае камісіі, якая была адпраўлена ў Шаньдун для расьсьледваньня прычын япона-кітайскіх сутычак у Цьзінані, заявілі працаўнікам друку, што зброя і амуніцыя паўднёўцаў былі амэрыканскага паходжаньня. Сакрэтны дакумант, захоплены японскімі войскамі, паказвае, што Злучаныя Штаты падтрымлівалі паўднёўцаў,

Франтавікі Нямеччыны на магілах ахвяр рэвалюцыі

Вялізарнае ўражаньне ад збору

БЭРЛІН, 29. Другі дзень збору франтавікоў—28 мая быў прысьвечаны наведаньню магіл ахвяр рэвалюцыі ў прадмесьці Бэрліну, а таксама дэманстрацыям ва ўсіх частках гораду. У часе дэманстрацый рабочыя горача адвітоўваліся з франтавікамі. Ад'езд удзельнікаў збору адбыўся ў поўным парадку ў 32 спэцыяльных паяздох і на шматлікіх грузавікох. Збор зрабіў вялізарнае ўражаньне нават на дробна-буржуазныя колы жыхарства. Гэта знайшло свой адказ у буржуазных газэтах і сац.-дэм. «Форвэртс».

дасьць апаламіла мяне. Я не самацадзейны і ня думаю, што мая работа заслужыла настолькі высокую ацэнку. Я вам выказаць радасьць ведаць гэта, дарагія таварышы.

28-га мая 1928 году. **М. Горкі.**

Зьезд францускіх згоднікаў

ПАРЫЖ, 28. У Тулузе адкрыўся зьезд францускай сацыялістычнай партыі. Рэнодэль, які выступаў па пытаньні аб тактыцы партыі ў выбарчай кампаніі, выказаў жаль з прычыны таго, што партыя не ўтварыла блёку „з дэмакратычнымі партыямі“ і з радыкаламі.

Гэта выклікала нездаволеньне прысутных. Далей абмяркоўвалася рэзалюцыя сэнскай фэдэрацыі, якая прапануе весьці барацьбу як з камуністымі, так і з радыкаламі.

Рэзалюцыя дамагаецца, каб сацыялістычная фракцыя палаты дэпутатаў праводзіла тактыку „цьвёрдай і рашучай апазыцыі“ да ўраду Пуанкарэ.

З вялікай прамоваю па пытаньні аб тактыцы партыі выступіў Блюм, які ўдавадняў, што „посьпехі францускай унутраной і замежнай палітыкі“ дасягнуты толькі дзякуючы дапамозе сацыялістых.

Паглыбленьне барацьбы рабочых у Індыі

ЛЁНДАН, 25. Як паведамляюць газэты, з 150.000 бастуючых у Бамбэі, каля адной трэцяй часткі разышліся па вёсках. У Бамбэі засталіся толькі ўраджэнцы з далёкіх мясцовасьцяй. Стачачны камітэт шукае сродкаў для адпраўкі іх дамоў. Многім тысячам тэкстыльшчыкаў, што знаходзяцца яшчэ ў Бамбэі, пагражае голад.

Верхняе Сілезіі. У сувязі з гэтым адбыліся нарады міністра фінансаў з амэрыканскім паслом у Варшаве і прадстаўнікамі амэрыканскае банкавае групы „Стон і Вэбстэр“, а таксама з прадстаўнікамі „інтэрнацыянальнае электрычнае кампаніі ў Нью-Ёрку“.

Казкі Бальдвіна для лёгкаверных

ЛЁНДАН, 28. Прэм'ер Бальдвін апублікаваў адказ на атрыманую ім нядаўна пэтыцыю г. зв. нацыянальнай рады для папярэджаньня вайны, падпісаную 100.000 асобамі.

Адказваючы на гэту пэтыцыю, Бальдвін заяўляе, што прынцыпе запрапанаванага пэтыцыяй узроўню разброеньняў 1919 году зусім ня так лёгка. Бальдвін сьцьвярджае, што Англія ўжо разброілася ніжэй свайго даваеннага ўзроўню, і што яна ня можа „рызыкаваць“ далейшым разброеньнем, бо яна ня мае гарантыі, што іншыя краіны пойдуць па яе прыкладу“.

...прэм'ер Браун, які будзе сумяшчаць абедзьве гэтыя пасады. На пязгоду некаторых удзельнікаў нарады з такім сумяшчальніцтвам, Браун заявіў, што ён «зусім упэўнен у спачуваньні прэзыдэнта Гіндэнбурга такому пляну і што Гіндэнбург дасягне згоды іншых фракцый як у рэйхстазе, так і ў ляндтагах».

Далей сацыял-дэмакраты маюць намер патрабаваць для сябе партфэлі міністраў унутраных спраў, шляхоў зносін, харчу, народнай гаспадаркі і фінансаў. Міністэрства працы сацыял-дэмакраты ўзяць ня хочуць, бо яны баяцца, што сацыял-дэмакрат у ролі афіцыйнага душыцеля эканамічных канфліктаў канчаткова скампрамэтуе партыю ў вачох рабочых.

Прамыслоўцы сыстэматычна атручвалі жыхарства

БЭРЛІН, 28. Афіцыйна паведамляецца, што зьнішчэньне фосгэну ў рэзэрвуарах фірмы «Штольцэнбэрг» у Гамбурзе амаль скончылася.

Паліцэйскае следзтва высьветліла, што фірма „Мюнгэнбэрг“, якая зьяўляецца наступніцаю фірмы „Штольцэнбэрг“, напераког сваім заявам ня толькі хавала патаемна ад нагляду некаторую колькасьць гэтага атручваючага газу, але і выпускала яго па ночах у паветра праз дымавыя трубы сваіх прадпрыемстваў, зусім ня лічачыся з тым, якія вынікі гэта будзе мець для насельніцтва. Расьсьледаваньне працягваецца.

ПРАЦЭС ШАХЦІНСКІХ ШКОДНІКАЎ

МАЛЮНАК РАСПРАВЫ БЕЛЫХ З СЛУЖКАЮ КАЛАДУБА

ТВАР ПАДСУДНАГА НАШЫВАЧНІКАВА

Паказаньні сьведак абвінавачаньня

МАСКВА, 28. На ранішнім пасяджэньні шахцінскага працэсу выступаюць сьведкі абвінавачаньня.

Сьведка тав. Вайлаў у сваіх паказаньнях між іншым успамінае аб тым, што Амельян Каладуб меў зносіны з данскім атаманам Каледзіным. Каладуб пытаецца ў сьведкі—калі гэта было?

Тав. Вайлаў адказвае, што гэта было вясною 1917 году, калі падсудны па даручэньні атамана Каледзіна аб'яжджаў станіцы, угаворваючы сялян не даваць для Масквы і Ленінграда хлеба.

Тав. Вайлава зьмяняе сьведка тав. Балгоў, таксама данецкі гарняк. Ён працаваў на капальні „Красноккая“ і наглядаў тут шкодніцкую работу Андрэя Каладуба. Абвінавачвае ён Андрэя Каладуба галоўным чынам у тым, што той добра ведаючы, што распрацоўка гэтай капальні для савецкай улады не карысна, што вугаль тут дрэннай якасьці, працягваў работу, дарэмна трацячы народныя грошы. Пабудаваў ён і мэханічную сартоўку і таксама без усялякага разьліку, так што яна нічога акрамя страты не давала.

Сьведка Яўгенія Савіна расказвае суду аб лёсе сваёй прыяцелькі Полі, якая служыла ў Андрэя Каладуба. Поля, паводле яе слоў, была расстраляна контрразьведкаю па даносе Андрэя Каладуба, у якога яна служыла. Сьведка разам з іншымі жанчынамі—жонкамі і сёстрамі засуджаных хадзіла на цагляны завод, дзе адбывалася расправа, і бачыла, як расстрэльвалі. На другі дзень на могілках яна бачыла расстраляную Полю. Галава ў яе была разьбіта, а на целе было 12 штыковых ран. Сьведка цьвёрда заяўляе, што Поля сапраўды служыла ў Андрэя Каладуба. Поля часта заходзіла да яе.

Да стала суду выклікаецца Андрэй Каладуб, які ўпэўнае, што ўсё гэта непаразуменьне. Каладуб дае суду адрас і прозьвішча тэй прыслугі Полі, якая ў яго жыла. Для высьвятленьня акалічнасьцяй справы суд пастанаўляе выклікаць яе ў Маскву на суд.

Паказаньні падсуднага Нашывачнікава

На вячэрнім пасяджэньні 28-га мая суд пераходзіць да допыту падсуднага інжынэра Васіля Мікалаевіча Нашывачнікава. Нашывачнікаў у 1904 годзе скончыў штэйгерскую школу, у 1908 годзе паступіў у горны інстытут у Пецярбурзе. Пачаў працаваць у Данецкім басэйне сьпярша на капальні „Пятравалаўскай“, а потым на Благавешчанскай рудні, пад начальствам Калганава. Гэта было ў канцы лета ці на пачатку восені 1919 году. Нашывачнікаў быў залічаны загадчыкам Благавешчанскай капальні за тры месяцы да прыходу чырвоных войск.

На папярэднім сьледзтве Нашывачнікаў ня прызнаў сябе вінаватым у шкодніцкай працы. Нашывачнікаў катэгарычна сьцьвярджае, што ён ня меў нічога супольнага ў сэнсе ідэалёгіі з усёю іншаю групаю інжынэраў, што сядзяць на лаўцы падсудных. Чым-жа тлумачыць Нашывачнікаў свой удзел у працах, якія напасьледку зьявіліся шкодніцкімі, і сапраўдны характар якіх раней ён не заўважваў?

— Мой вытворчы стаж — гаворыць Нашывачнікаў—быў занадта мізэрным і таму інжынэры, якія акружалі мяне, былі для мяне вытворчымі настаўнікамі. Я быў вучнем у гэтых шкоднікаў. Падсудны Нашывачнікаў дае падрабязныя тлумачэньні па кожным відзе сваіх работ, якія прыпісваюцца яму, як шкодніцкія, і кожны раз выходзіць, што ніякага сьвядомага дзеяньня, накіраванага для шкодніцтва з боку падсуднага ня было і быць не магло.

Далей допыт робяць бакі. Нашывачнікаў надта асьцярожны ў сваіх адказах, дакладна іх прадумвае. Увесь час застаецца на тэй-жа вывучанай ім пазыцыі, што ўсё зробленае ім шкодніцтва, хоць ён і зьвяртаў на яго ўвагу, але ня меў ніякіх даных лічыць гэта шкодніцтвам.

Яго шкодніцтва

На просьбе дзяржаўнага абвінаваўцы агалошваецца заключэньне экспэртызы работ на капальні „Пралетарская дыктатура“, у якім канстатуецца рад фактаў нерацыянальнага вядзеньня гаспадаркі на гэтай капальні. Тут і прастоі мэханізму і слабыя ўкрапленьні, якія былі прычынаю абвалаў, і нездавальняючая падрыўка, якая выклікала няшчасныя выпадкі, і г. д.

Тав. Крыленка проста ставіць Нашывачнікаву запытаньне—ці адмаўляе ён усе гэтыя факты. Падсудны фактаў не адмаўляе, але прабуе даказаць, што прычыны, якія выклікалі гэтыя факты, зусім ня маюць нічога супольнага са шкодніцтвам. Адхіляе Нашывачнікаў таксама і абвінавачаньне яго ў грубым абыходжаньні з рабочымі, іх ашуканстве пры разьліках.

Суд пераходзіць да высьвятленьня адносін падсуднага Нашывачнікава да савецкай улады. Агалошваецца некалькі паказаньняў незьявіўшыхся сьведкаў, з якіх відаць, што Нашывачнікаў называў савецкія арганізацыі „хуліганскім гняздом“ і г. д. З іншых паказаньняў высьвятляецца, што Нашывачнікаў вёў гутаркі аб розных задатках да савецкай улады ў сувязі з разрывам з Англіяй, будуючы на ім варожыя для савецкай улады вывады і г. д. Нашывачнікаў адмаўляе ўсе абвінавачаньні, якія супроць яго высоўваюцца.

Вочная стаўка

На хадайніцтве прадстаўнікоў дзяржаўнага абвінавачаньня паладжваецца вочная стаўка падсуднага з радам іншых падсудных. Адзін за другім выказваюцца Калганаў, Самойлаў і Бабенка. Калганаў пацьвярджае, што адной з мэт шкодніцкай арганізацыі зьяўлялася стварэньне па мясцох ячэек, у якія павінны былі ўваходзіць галоўны мэханік, галоўны інжынэр і загадчык капальняю. Адным з такіх членаў ячэйкі—загадчык капальняй быў Нашывачнікаў. Самойлаў проста заяўляе, што непарадкі на капальні ў Нашывачнікава—вынік яго ўплянавай работы ў арганізацыі. Грошы за шкодніцтва яму плаціліся,—ён „падрыхтоўваўся“ і „авансіраваўся“.

Нашывачнікаў называе ўсе гэтыя заявы фальшывымі. Атрыманьне грошай адмаўляе, таксама як і адмаўляе свой сьвядомы ўдзел у шкодніцтве.

Допыт Нашывачнікава заканчваецца да 10 гадзін 30 хв. увечары. Ён будзе працягвацца сёньня з раніцы.

Канфэрэнцыя прыяцеляў СССР ў Кёльне

Пачын ангельскіх таварышоў

КЁЛЬН, 27. В Кёльне адбылася скліканая па ініцыятыве ангельскага саюзу прыяцеляў СССР і УсеЦСПС міжнародная канфэрэнцыя прыяцеляў СССР. Канфэрэнцыя аднагалосна ўхваліла рэзалюцыю наконт ваеннай небясьпекі.

Рэзалюцыя зьвяртаецца да рабочых і сялян усіх краін з заклікам стаць у першыя рады ў барацьбе за абарону СССР і супроць контррэвалюцыйнай вайны, якая набліжаецца.

Рэзалюцыя заклікае арганізаваць камітэты прыяцеляў СССР ва ўсіх краінах з мэтаю аб'яднаньня ўсіх ворагаў вайны і для ўмацненьня актыўнага процідзейнічаньня падрыхтоўцы вайны супроць СССР.

Пасьля ўхвалы рэзалюцыі па пытаньні аб адзінстве міжнароднага рабочага руху, канфэрэнцыя закончыла сваю работу выбарам часовага бюро, якому даручыла выданьне штотыднёвага інфармацыйнага бюлетэня, устанаўленьне арганізацыйнага кантакту паміж усімі групамі і арганізацыямі якія былі прадстаўлены на першым кангрэсе прыяцеляў СССР у Маскве, і ўстанаўленьне сувязі паміж усімі арганізацыямі, якія могуць быць прыцягнуты да руху за абарону СССР.

Падрыхтоўка да 25-годзьдзя II зьезду РСДРП

МАСКВА, 29. Гістпарт ЦК разаслаў ліст, у якім прапануе распачаць падрыхтоўку да правядзеньня кампаніі 25-годзьдзя II зьезду партыі. Гэту кампанію неабходна правесьці ў духу шырокага і ўсебаковага высьвятленьня эпохі 1900—1904 г. г. Цэнтральны пункт—высьвятленьне Іскраўскага пэрыяду і ролі Леніна ў барацьбе з апартунізмам меншавікоў. Да юбілею рыхтуюцца брашуры.

Мільённыя заказы СССР у Англіі

Вялікая зацікаўленасьць дзелавых колаў

ЛЁНДАН, 22. Паведамленьне кансэрватыўнае „Дэйлі Экспрэс“, што Аркос і іншыя савецкія гаспадарчыя арганізацыі ў Лёндане разьмясьцілі ў Англіі заказы на суму звыш 4 мільёнаў фунтаў стэрлінгаў, выклікала вялікую зацікаўленасьць у дзелавых колах Лёндану, а таксама і ў некаторай часткі ангельскага друку.

Аглядальнік органу рабочае партыі „Дэйлі-Гэральд“ тлумачыць гэта тым, што ад часу аднаўленьня гандлёвых зносін з СССР ніводная фірма ня страціла ні капейкі на гандлі з СССР з прычыны якіх-небудзь неплацяжоў, чаго нельга сказаць ні аб адной іншай краіне ў сьвеце, не выключаючы і ангельскіх дамініёнаў.

Аманула выяжджае ў Батум

Савецкая эскадра ў Турцыі

АНГОРА, 28. У адказ на візыт турэцкай эскадры ў Сэвастопаль, на Канстантынопальскі рэйд прыбылі адзін савецкі крэйсэр і тры мінаносцы.

Пры ўваходзе ў порт савецкая эскадра была спаткана турэцкімі мінаносцамі. Турэцкія і савецкія судны абмяняліся салютамі. У Канстантынопалі камандуючы Чорнаморскага флёту т. Арлоў наведаў турэцкія ўлады. Прадстаўнікі турэцкага ўраду таксама наведалі савецкую эскадру.

З Канстантынопаля наша эскадра будзе суправаджаць да Батуму аўганскага падышаха, які выяжджае з Канстантынопаля ў першых чыслах чэрвеня.

Падышах едзе ў Аўганістан праз Батум—Пяхлеві—Тэгеран.

У гутарцы з прадстаўнікамі друку, падышах выказаў задаваленьне прыёмам, які яму быў аказан у Ангоры. Аб дзяржаўных установах у Турцыі падышах выказаўся з вялікаю пахвалою.

АДПУСКНІКІ!

Паведамляйце ў аддзел падпіскі газэты „ЗЬВЯЗДА“ ваш новы адрас.

Вам будзе пасылацца газ. „Зьвязда“ па месцы знаходжаньня ў водпуску

БЕЗ АСОБНАЙ ДАПЛАТЫ

У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ

САЛІДАРНАЕ МАЎЧАНЬНЕ

Пасьля вынясеньня катаржнага прысуду грамадаўцам ні адна Віленская польская газэта не адазвалася артыкулам на гэты скандальны прысуд, назат так лямантаваўшы аб сваім спачуваньні грамадаўцам „Кур'ер Віленскі". Разам з імі маўчыць і орган Беларускае „хрысьціянскае дэмакратыі"—«Беларуская Крыніца». У № 31 (за 27 мая) зьмешчана толькі сухое паведамленьне аб прысудзе—на другой старонцы, а першая занята ўступным артыкулам аб незалежнасьці Літвы і артыкулам Грышкевіча аб беларускай кніжцы за мяжою.

Ганьба!

СЭЗОННАЯ ЭМІГРАЦЫЯ Ў ЛАТВІЮ

На абшарах Віленскага, Наваградзкага і Палескага ваяводзтваў вядзецца набор 2.000 сельска-гаспадарчых рабочых дзеля выезду на працу ў Латвію.

БАТРАКІ ТРЭБУЮЦЬ КАЛЕКТЫЎНАЕ ЎМОВЫ

Вядуцца перагаворы паміж уласьнікамі маёнткаў у Ашмянскім павеце і прадстаўнікамі батракоў аб утварэньні калектыўнае ўмовы дзеля ўсіх батракоў павету.

КАНФІСКАЦЫЯ „ГОЛАСУ ПРАЦЫ"

Віленскае старoства 21 мая сканфіскавала № 11 „Голас Працы" за артыкул „Што далей?"

ТРЭБАВАНЬНЕ ХАРЧАВІКОЎ

Рабочыя харчовае прамысловасьці ў Вільні выставілі трэбаваньне аб павялічэньні зарплаты на 25 проц., пагражаючы ў праціўным выпадку забастоўкаю

Перамога рабочых бровар-шчыкаў

Кіраўніцтва Віленскіх браварoў згадзілася на трэбаваньне рабочых аб 25-проц. прыбаўцы.

Рабочая салідарнасьць

Муляры Новае Вялейкі патрабавалі павялічэньня зарплаты іх памоцнікам, пагражаючы ў праціўным выпадку забастоўкаю.

Перамога рабочых у „Баранаве"

Дзесяцідзённая забастоўка ў тартаку „Баранава" (пад Вільняю) скончылася перамогаю рабочых. Кіраўніцтва тартаку падпісала калектыўную ўмову з саюзам дрэваапрацоўшчыкаў. Зарплата павялічваецца ад 15 да 30 проц.

ПАЛІТЫЧНЫЯ ПРАЦЭСЫ

— Горадзенскі акруговы суд на выязной сэсіі ў Слоніме засудзіў двох сяброў акруговага камітэту КПЗБ на тры гады катаргі кожнага.

— Апэляцыйны суд у Вільні 24-га мая зацьвердзіў засуджаньне на тры гады катаргі б. студэнта віленскага унівэрсытэту Цукермана Б., абвінавачанага ў камуністычнай дзейнасьці. У той-жа дзень зацьверджана засуджаньне на адзін год турмы солтыса в. Глінка, Столінскага павету, на тры гады крэпасьці Сымха Рэмеса Юзаф Гоган, сябра пэпээсаўскае арганізацыі на Палесьсі, засуджаны на два гады турмы за блізкасьць сваіх прамоў да наму-

ЛІСТЫ З МАСКВЫ

М. Горкі ў Маскве

Яшчэ задоўга да прыходу цягніка, да Аляксандраўскага пляцу пачынаюць зьбірацца людзкія масы. Ідуць калёны арганізацый са сьцягамі, прывітальнымі плякатамі, аркестрамі. Чуцён гул бубна—гэта, адбіваючы такт, праходзяць піянэры.

Трамваі і аўтабусы, у гэты час дня звычайна амаль пустыя, цяпер да Аляксандраўскага пляцу ідуць перапоўненыя да адказу. Цесната ў трамваях толькі да вакзалу; адгэтуль яны адыходзяць свабоднымі.

Прышлося зьмяніць нармальны парадак руху; прыпынак супроць вакзалу трамваі і аўтабусы праходзяць ня спыняючыся.

Пляц паступова запаўняецца і робіцца сапраўдным морам галоў, над хвалямі якога маячаць чырвоныя плямы сьцягаў. Бальконы і вокны акружаючых будынкаў завешаны гірляндамі глядачоў. Масквічы праявілі сябе ня кепскімі акрабатамі; у жаданьні ўбачыць Горкага, прымасьціліся на карнізах і выступах дамоў, крыху небясьпечна, але затое добра відаць.

На пляцы шматтысячная маса. А далей новыя чалавечыя хвалі, якія з труднасьцю утрымліваюць моцныя нарады міліцыі. Гэта неарганізаваная частка маскоўскага насельніцтва прышла сустракаць Горкага ў індывідуальным парадку. Уся маса людзей на пляцы зьмясьціцца ня можа.

З абсалютнай пунктуальнасьцю, роўна а 1 г. 10 мін. ціха падыходзіць цягнік. Горкага вітаюць прадстаўнікі арганізацый. На пэроне выдатнейшыя дзеячы партыі і члены ўраду.

Пляц схаваўся за хмарай шапак, кепак і рук, якія размахваліся ў паветры. Узрушаная маса людзей доўга не супакойваецца, бачачы перад сабою на толькі што зробленай трыбуне так добра знаёмы па партрэтах і фатаграфіях твар.

Змоўклі ўжо гукі аркестру; зьдзіўлены громам прывітаньняў, стаіць на трыбуне Горкі, а яны ня спыняюцца. Нарэшце, паступова, не адразу наступае некаторая цішыня.

Некалькі слоў пра Аляксея Максімавіча, як пра нашага пралетарскага пісьменьніка, потым кароткае прывітаньне ад імя рабочых і работніц г. Масквы. Тут натоўп ня можа ўтрымацца. Гэта-ж яго прывітаньне, ад яго імя. Зноў крыкі «ура», бясконцыя воплескі.

З напружанай увагай слухаюць М. Горкага. Ён гаворыць аб тым, што ён не прамоўца; ён так зьдзіўлен і ўзрушан, што ня можа выказаць сваіх пачуцьцяў; ён гаворыць аб уражаньні, якое робяць на яго гэтыя жывыя сілы, што ён бачыць перад сабою.

Аркестры і крыкі. Бурны рух масы, якая імкнецца да аўтамабіля, што адвозіць Горкага.

Доўга яшчэ не разыходзіцца гэтае жывое мора людзей.

Сёньня ўвечары Горкі павінен прысутнічаць на ўрачыстым пасяджэньні з поваду дзесяцігодзьдзя Сьвярдлоўскага унівэрсытэту.

С. ШУМСКІ.

Шкоднікі Донбасу

Прайшло ўжо 8 дзён працэсу аб шкодніцтве ў Донбасе, а напружаная ўвага да гэтай справы ўсё больш узмацняецца. Тысячы рабочых і служачых, якія праходзяць праз Дом Саюзаў, адыходзяць адгэтуль пад моцным уражаньнем прызнаньня падсудных і паказаньня сьведак.

Вось яны, жывыя людзі, якія самі аб сабе расказваюць: так, атрымлівалі грошы за шкодніцтва, выконвалі такія і такія заданьні, былі зьвязаны па шкодніцтве з такімі і такімі. Прызнаюцца ня ўсе, але тыя, хто цалкам адкідае сваю віну, пападаюць пад жорсткі абстрэл паказаньня іншых падсудных і сьведкаў гарнякоў.

Усіх, хто быў дапытан на працягу першых 8 дзён працэсу, можна агулам разьбіць на тры групы.

Адны, прызнаючыся ва ўсім, пераконваюць суд, што дзейнічалі яны толькі з карысьлівых меркаваньняў, а ў апошні час зусім адмовіліся ад шкодніцтва.

«Страшна было прызнацца ў сваіх злачынствах», гаворыць Беразоўскі. А цяпер, прызнаўшыся, упарта паўтарае — «тут была карысьць». Шкодзіў за грошы і ў надзеі за падзяку былых уласьнікаў капалень. Але ўжо ў 1926 годзе, паводле яго слоў, пераканаўшыся ў трываласьці савецкай улады, стаў пераходзіць на бок апошняй. Вера ў зварот ранейшых уласьнікаў зьнікла.

Такім-жа бязыдэёвым шкоднікам прадстаўляе сябе Калганаў. Ен кіраваўся толькі матар'яльнымі інтарэсамі, а ў 1926 годзе стаў ужо адмаўляцца ад шкодніцкай працы. Так тапленьнем капальні, тэхнік Бабенка, знайшоў яшчэ адно сваясаблівае апраўданьне: інжынэрная сэкцыя не занялася, бачыце, яго—Бабенкавым—перавыхаваньнем, а таму ён ня мог зразумець рэвалюцыі. Што датычыць Самойлава, дык гэты пайшоў яшчэ далей. Так, шкодзіў, але нічога не разумеў. Ня ведаў нават дакладна, за што яму плаціў грошы Калганаў. Толькі ў 1927 годзе для яго стала зразумелым, што ён браў удзел у шкодніцкай працы і іменна за гэта атрымліваў грашовыя падачкі.

Зусім іншую лінію гнуць абодва Каладубы, Андрэй і Емельян, а асабліва першы. Андрэй аб шкодніцтве ведаць нічога ня ведае, грошай ніколі ніякіх не атрымліваў. Да савецкае ўлады адносіўся прыхільна. Мала таго, калі прышлі белыя, яго нават прасьледвалі, падазраючы за службу ў чырвоных. Словам, асоба абсалютна без папроку. І вось, пасьля такіх заяў, тут-жа падсудны Калганаў цьвёрда заяўляе, што грошы ён Каладубу даваў і даваў іх за актыўнае шкодніцтва.

Емельян Каладуб расьпісваецца ў сваёй глыбокай замілаванасьці да рабочых. Рабочыя яго, зразумела, таксама любілі. За работу на карысьць савецкага будаўніцтва ён, Емельян Каладуб, узяўся з ахвотаю. Гэтая ідылія нечакана поўнасьцю разбураецца яго-ж уласным прызнаньнем: выяўляецца, ён ведаў аб асноўнай умове шкодніцтва—захоўваць рудні для былога ўласьніка са стратай для савецкай прамысловасьці.

Аб абодвых Каладубах ...

Перавыбары бюро ячэек—бальшавіцкая самаправерка

ЛЕПШЫМІ ВЫНІКАМІ ПРАВЕРАЧНАЕ КАМПАНІІ БУДЗЕ СУРОВЫ ВУЧОТ ВЫЯЎЛЕНЫХ НЕДАХОПАЎ, ПАМЫЛАК, ПРОМАХАЎ.—ГЭТА—МЭТА ПЕРАВЫБАРАЎ БЮРО.

НЕДАХОПЫ ПАД АБСТРЭЛ

ДАСКАНАЛЫЯ РЭЗАЛЮЦЫІ, ЯКІЯ ПАМІРАЮЦЬ У ПАРТФЭЛЯХ.—ТОЛЬКІ НЕ АБ ТЫМ, ШТО БОЛЬШ ЗА ЎСЕ ЦІКАВІЦЬ.—СХОДЫ—БЯЗ ВУЧОТУ НАСТРОЯЎ РАБОЧЫХ.—„ЛЯКІРАВАНЫЯ" КАМУНІСТЫЯ Ў ДЗЕЙНАСЬЦІ.—БЕЛАРУСІЗАЦЫЯ НА ПАПЕРЫ.

(Да вынікаў перавыбараў бюро па Гарраёне)

Тыя задачы, якія партыя паставіла перад перавыбарамі бюро ячэек—„падвергнуць ўсю работу арганізацыі пад агонь здаровай бальшавіцкай крытыкі і самакрытыкі"—большасьцю арганізацый бязумоўна выкананы. Ажыўленыя дзелавыя спрэчкі па справаздачах бюро, якія ішлі ў больш буйных ячэйках па два вечары і ў якіх прымала ўдзел звыш 40 проц. усіх прысутных на сходах,—таму найлепшыя сьведкі.

Спрэчкі па справаздачах сакратароў сапраўды выявілі ўсе тыя адмоўныя бакі ў працы ячэек, якія будуць зьнішчаны намі неадкладна. У цэнтры ўвагі, як павінна быць, стаяла гаспадарчае пытаньне. Тое, што выявілася ў паасобных ячэйках у гэтым пытаньні, сьведчыць аб тым, што ў справе кіраўніцтва гаспадарчым жыцьцём прадпрыемства ці ўстановы далёка ня ўсё ў парадку.

Цяпер ужо няма такіх ячэек, якія-б не вывучалі гаспадарчага пытаньня, але агульны недахоп у гэтай справе заключаецца ў тым, што гэтае кіраўніцтва праводзіцца ня досыць паглыблена. Ячэйкі часта абмяжоўваюцца фармальным выслухоўваньнем дакладаў, па якіх выносяцца адпаведныя рэзалюцыі—часта неканкрэтныя, без сыстэматычнай праверкі іх ажыцьцяўленьня, і галоўнае—у гэту справу невыстарчальна ўцягнута шырокая маса як партыйна-камсамольская, так і беспартыйная. Аб тым, што гэта сапраўды так ёсьць, можна было-б падаць шмат фактаў. Напрыклад, ячэйка „Дрэваапрацоўшчык" па пытаньні аб дрэннай якасьці вытворчасьці выносіла і сама і вытворчая нарада шмат пастаноў, але ніхто не праверыў, як гэтыя пастановы выконваліся. Дайшло да таго, што пасланыя пробы вялікага заказу на мэблю вярнулі назад з прычыны яе нягоднасьці (расклейвалася і г. д.).

Або ў ячэйцы Лесбелу на пасяджэньні бюро абмяркоўвалі пытаньне аб зьніжэньні адміністрацыйна-кіраўнічых выдаткаў на 20 проц. Ухвалілі рэзалюцыю, а на справе выявілася, што па каштарысе ёсьць перавыдатак звыш 10.000 рублёў. На сходзе-ж адказныя партыйцы-працаўнікі на гэта адказвалі так: „што было рабіць, калі каштарыс быў маленькі".

Пяць ячэек будаўнічых арганізацый, за выключэньнем ячэйкі вайскова-будаўнічай камісіі, не займаліся праверкай, як падрыхтоўваюцца да будаўнічага сэзону аб'яднаныя імі арганізацыі. Такіх фактаў нядбайных адносін кіраўніцтва і не пералічыш.

Недахопы таксама выявіліся і ў ...

ся рад фактаў нездаровых узаемаадносін паміж паасобнымі партыйцамі, няўважлівыя і нячулыя адносіны да радавых партыйцаў з боку кіраўнікоў прадпрыемстваў і з боку сакратароў паасобных ячэек.

Адносна невыстарчальнай працы па беларусізацыі падкрэсьлівалася ў большасьці ячэек. Усе гэтыя недахопы выявіліся дзякуючы здаровай крытыцы і самакрытыцы, пад знакам якіх адбываліся гэтыя перавыбары. Але знайшліся таксама і паасобныя таварышы, якія не зразумелі значэньня і сутнасьці самакрытыкі. Да гэтых таварышоў таксама адносяцца і сакратары паасобных ячэек, бо ў сваіх заключных словах яны вельмі абрушваліся на таварышоў, якія ў спрэчках больш рэзка зазначалі на недахопы ў працы бюро.

Была таксама спроба, праўда, з боку аднаго таварыша (Лесбел), у спрэчках „тэарытычна" давесьці прынцыповую няправільнасьць лёзунгу самакрытыкі. Ён так і назваў сябе—„прынцыповым праціўнікам гэтага лёзунгу". Сваю думку ён падмацоўваў цытатаю з кнігі Гюго Сьцінэса (буржуазнага пісьменьніка і палітыка). Гэты таварыш даводзіў, што нашы няпісьменныя рабочыя і сяляне не зразумеюць, і гэты лёзунг ніякай карысьці партыі ня дасьць.

У выяўленьні ўсіх гэтых недахопаў ёсьць толькі частка тэй задачы, якая зараз стаіць перад намі. Неабходна як мага хутчэй усе гэтыя недахопы зьнішчыць. У лісьце ЦК КП(б)Б да перавыбарчай камісіі („Зьвязда" ад 21-IV-28 г.) гаворыцца:

„ЦК зьвяртае ўвагу ўсіх АК і РК на неабходнасьць сваячасовага падагульваньня вынікаў перавыбарчай камісіі, пры чым АК і РК павінны выявіць агульныя слабыя месцы ў працы ячэек, і РК, выявіць наяўныя, слаба працуючыя ячэйкі і РК з тым, каб прыняць адпаведна неабходныя меры".

Пашыраны пленум гаррайкому сумесна з сакратарамі ячэек, абмеркаваўшы папярэднія вынікі перавыбараў бюро па раёне, у выкананьне гэтай дырэктывы ЦК, пастанавіў даручыць бюро РК неадкладна абсьледаваць ячэйкі Белхарчтрэсту, „Варшавянкі", «Усходу» і „Пралетары" і на падставе матар'ялаў абсьледваньня намеціць канкрэтныя мерапрыемствы для паляпшэньня працы ў гэтых ячэйках. У сувязі са значным абнаўленьнем складу сакратароў ячэек, пленум даручыў бюро РК на працягу бліжэйшага часу арганізаваць кароткія нарады—курсы для падрыхтоўкі нанова абраных партыйцаў на кіруючую працу ячэек.

Бліжэй да канкрэтнай працы

(Ячэйка КП(б)Б друкарань «Зьвязды» і Інбелкульту)

Адно тое, што перавыбарчы сход нашай ячэйкі працягнуўся два дні, што 24 таварышы выказаліся ў спрэчках, гаворыць аб тэй вялікай актыўнасьці ячэйкі пры перевыбарах бюро.

За год свайго існаваньня ячэйка вырасла з 28 да 53 чал. Кастрычнікавы заклік даў нам 8 новых кандыдатаў партыі. Партвучобай было ахоплена 75 проц. членаў ячэйкі і да 50 чал. беспартыйных рабочых уцягнуты ў гурткі, арганізаваныя ячэйкай.

Бюро аддавала ў сваёй рабоце шмат увагі гаспадарчаму абслугоўваньню прадпрыемстваў, дзякуючы чаму ў друкарні газэты «Зьвязда» ёсьць скарачэньне накладных выдаткаў, а друкарня Інбелкульту скончыла мінулы год з некаторым прыбыткам.

Па сваёй ініцыятыве ячэйка правяла абсьледваньне рэгулярнасьці выплаты членскіх узносаў.

У спрэчках таварышы зазначалі, што бюро ячэйкі не абмяркоўвала пытаньня аб прычынах спазьненьня газэты, якасьці набору і друку. Іншыя зазначалі, што члены ячэйкі, якія набіраюць дзьве цэнтральныя газэты на беларускай мове, на сходах выступаюць на расійскай мове і гурток беларусізацыі кепска наведваецца.

Адзначалася таксама, што бюро не вывучала прычын п'янства ў партыйным асяродзішчы, бо за справаздачны пэрыяд за гэта былі выключаны два таварышы і некаторым абвешчана вымова.

Новаму бюро дан цэлы рад заданьняў для далейшае работы. Ц.

Нябывалая актыўнасьць

(Ячэйка КП(б)Б пры кардоннай фабрыцы імя Леніна, Пухавічы)

Актыўнасьць на сходзе ячэйкі пры перавыбарах бюро была вельмі вялікая: выказалася 80 проц. прысутных. Пры ячэйцы рэгулярна працавала школа-стацыянарка, якая ахапіла 85 проц. усіх партыйцаў, добрую частку камсамольцаў і беспартыйных рабочых. З 33 чалавек, якія былі ахоплены партвучобай, зразумелі добра 20 чалав., здавальняюча—8 чалавек і толькі 5 чал. слаба.

Здавальняючае кіраўніцтва фабкомам і яго камісіямі значна палепшыла працу вытворчае камісіі і нарад, павялічыла процант выкананьня прапаноў заводакіраўніцтвам, значна паляпшаецца культурна-асьветная праца сярод рабочых. Ячэйка праводзіла досыць сталае кіраўніцтва сельсаветам, вяла рэгулярна ў чатырох населеных пунктах працу з беднатою.

З недахопаў трэба адзначыць што няма выстарчальнае пагоджанасьці паміж адміністрацыйным пэрсаналам і партыйцамі. Кепска выконваюцца заводакіраўніцтвам пастановы ячэйкі. Кульгае працдысцыпліна сярод рабочых. Кепска працуе парт'ядро ў камсамольскіх ячэйках і тыя партыйцы, якія прымацаваны да іх. Кульгае таксама беларусізацыя. У ячэйцы шмат таварышоў ня чытаюць «Зьвязды» і наогул ухіляюцца ад беларусізацыі. Невыстарчальна праводзілася праца сярод жанчын. Няма росту за кошт сялян.

Усе гэтыя недахопы агульным сходам падмечаны і нанова абранаму бюро даны ўказаньні аб іх зьнішчэньні.

С. Карнейчык.

Чаму „здавальняюча"—невядома

(Завод «Зара», Магілеўскага гаркому)

Па справаздачы бюро ячэйкі разгарнуліся спрэчкі па пытаньнях партыйнага кіраўніцтва вытворчасьцю, масавай работай і інш.

У спрэчках выказалася 8 асоб.

Ня гледзячы на тое, што ў ацэнцы работы бюро ячэйкі прызнана работа здавальняючай, спрэчкі выявілі наступныя недахопы.

Пытаньню ўзросту парт'ячэйкі ўдзелена зусім мала ўвагі. За год ...

гу—работа з беспартыйным актывам.

Выступаючыя ў спрэчках паказалі на слабую пастаноўку масавае работы вакол масавых арганізацый. Вытворчая нарада працуе слаба з прычыны недастатковага актыву беспартыйных рабочых. Пытаньні партдысцыпліны і выхаваньня прамоўцамі ў спрэчках закраналіся, як слабое месца ў рабоце ячэйкі.

7 гадоў турмы, 4—на 1 год ... ці. Усе абвінавачаныя—беларусы.

ЗЬЕЗД ЛЕГІЯНІСТЫХ У ВІЛЬНІ

5-га жніўня ў Вільні адбудзецца сёмы зьезд легіяністых, прысьвечаны ўспаміну першага выступленьня легіёнаў Пілсудзкага на старане Аўстрыі проціў Расіі. Скліканьне падобнага зьезду ў Вільні зьяўляецца дэманстрацыяй імкненьня пілсудчыкаў да новых захопаў Беларусі.

Бягучыя справы саюзу легіяністых на гэтым зьезьдзе разглядацца ня будуць. Дзеля іх разгляду будзе ўвосень склікаены асобны зьезд.

Бестэрміновая катарга

Віленскі апэляцыйны суд разглядаў справу Рыдзеўскага, засуджанага Лодзінскім акруговым судом на кару сьмерці за ўдзел у забойстве старосты Лодзі Цыварскага. Апэляцыйны суд засудзіў Рыдзеўскага на бестэрміновую катаргу.

Галоўны абвінавачаны Валяшчык быў пакараны сьмерцю.

Рэпрэсіі проціў друку

Акруговы суд у Вільні зацьвердзіў канфіскацыю № 8 „Голасу Працы“.

— 23-га мая арыштаваны рэдактар яўрэйскае газэты „Унзэр Штымэ“—Жалезьнякоў.

— Скапфіскавана адозва лявіцы П. П. С. у Вільні.

Забастоўка на гуце

Закончылася забастоўка на шкляной гуце ў Вільні, выкліканая зацяжкаю ў выплаце зарплаты. Кіраўніцтва гуты выплаціла ўсю запазычанасьць.

Дадатковыя месцы на курортах для Беларусі

Беларускае Курортнае Бюро ўжо прадала ў санаторыі і пансіёны Крыму каля 400 месц тэрмінам да 15 лістапада. Дана заяўка на дадатковыя месцы для Беларусі.

Ад Галоўнага курорт. кіраўніц. атрымана паведамленьне аб тым, як праходзіць курортны сэзон у Крыме. Ёсьць ужо 1917 санаторных ложкаў, 80 проц. якіх праданы да лістапада ўключна.

Адкрыты дзьве здраўніцы па 80 ложкаў у Сімеізе і Гурзуфе. Паміж 1 і 5 чэрвеня адкрыецца здраўніца на 180 ложкаў у Ялце.

У першыя дні чэрвеня адкрыецца дзіцячы дзенны санаторы ў Сімеізе з платаю 75 руб. у месяц і дзіцячы санаторы для сухотных дзяцей на 40 ложкаў у былым палацы Аляксандра III у Масандры.

* * *

1-га чэрвеня адкрываецца сэзон на гразя-лячэбным курорце «Цынакі», які знаходзіцца на правым беразе Волгі, у адкрытым стэпу ў 12 вярстах ад Астрахані. Кошт утрыманьня і курсу лячэньня (кватэра, харчы, доктарская дапамога і спэцыяльныя віды лячэньня) 130 руб. у месяц для першай катэгорыі, 150 руб. для другой катэгорыі і 225 руб. для трэцяй катэгорыі.

... авечка, якая ня спынілася перад за-

С. ШУМСКІ.

Абкладаньне заможных па сельгаспадатку

Адзіны сельска-гаспадарчы падатак зьяўляецца падаходна-прагрэсыўным падаткам, г. зн. чым больш прыбытку, тым большы процант з рубля бярэцца па падатку. Такая сыстэма падатку патрабуе падрабязнага вучоту прыбыткаў плацельшчыкаў падатку.

Пры наяўнасьці па Савецкім Саюзе каля 25 млн. сялянскіх гаспадарак нельга, зразумела, дакладна ўлічыць сапраўдны прыбытак кожнае з іх. Але ў той-жа час зусім відавочна, што прыбытковасьць зямлі і жывёлы заўсёды вышэй у заможнай гаспадарцы, чым у малазаможнай. Пры абкладаньні па сярэдніх нормах гэта ня ўлічваецца.

Цяпер-жа ўстаноўлены для заможных гаспадарак надбаўкі да прыбыткаў ад сельскай гаспадаркі, якія вылічваюцца па нормах. Акрамя таго, выданы асобныя правілы для вылічэньня мясцовымі падатковымі камісіямі прыбытку асабліва заможных гаспадарак, **не па нормах, а па сапраўдных прыбытках**. Такое вылічэньне прыбытку асобнае гаспадаркі (як гаворыцца, **у індывідуальным парадку**) адбываецца толькі па тых гаспадарках, якія вылучаюцца сваёй заможнасьцю з усёй масы сялянскіх гаспадарак данай мясцовасьці і прытым іменна прыбыткамі непрацоўнага характару. Пры індывідуальным вучоце прыбыткаў такіх гаспадарак бяруцца пад увагу ўсе крыніцы прыбытку, якія маюцца ў гаспадарцы, хоць-бы яны і не абкладаліся ў данай мясцовасьці (птушніцтва, шоўкаводзтва), ці хаця-б для іх ня было ўстаноўлена норм прыбытковасьці (ягаднікі, хмель і г. д.).

Гаспадаркі, прыбыткі якіх будуць улічвацца ў індывідуальным парадку, намячаюцца **сельскімі вучотнымі камісіямі**, якія і робяць спачатку вылічэньне іх прыбыткаў шляхам апросу гаспадара. Няўка яго для дачы паказаньняў не прыпыняе вылічэньня прыбыткаў. Канчаткова ўстанаўляюць гаспадаркі, якія падлягаюць абкладаньню ў індывідуальным парадку, а таксама вызначаць прыбыткі такіх гаспадарак, будуць раённыя падатковыя камісіі. Пры гэтым вылічаны імі абкладаны прыбытак ад паляводзтва, жывёлы і спэцыяльных галін сельскай гаспадаркі ні ў якім выпадку не павінен перавышаць **падвойнага разьмеру** гэтых прыбыткаў, калі-б яны вылічваліся па нормах (без надбавак), устаноўленых для данай мясцовасьці.

Правільнасьць аднясеньня тэй ці іншай гаспадаркі да ліку абкладаных у індывідуальным парадку можа быць заўсёды праверана па пратаколах пастаноў падатковых камісій, у якіх павінны быць прыведзены **падставы** для індывідуальнага вылічэньня прыбыткаў па данай гаспадарцы і падрабязныя разьлікі яе прыбыткаў.

Індывідуальнае вылічэньне прыбыткаў датычыць вельмі нязначнай часткі сялянскіх гаспадарак. Наогул, па кожнай саюзнай рэспубліцы колькасьць такіх гаспадарак не павінна перавышаць трох процантаў усіх сялянскіх гаспадарак. Аднак, у залежнасьці ад гаспадарчых асаблівасьцяй паасобных раёнаў, лік гаспадарак, што абкладаюцца ў такім парадку, можа быць ад 1 да 5 проц. Г. П.

... ёсьць адпаведныя дырэктывы ... станова сакавіковага пленуму і інш., але справа ў тым, што гэтыя дырэктывы не праверяюцца і таму не ажыцьцяўляюцца.

Ва ўнутрыпартыйнай працы выявіў... такім чынам выканаем тыя задачы, што пастаўлены партыяй перад апошнімі перавыбарамі бюро ячэек.

ПАРТЫЕЦ.

ВАЖНЕЙШЫЯ ПЫТАНЬНІ--НЯ ВЫРАШАНЫ

(Магілеўская акруга)

На выбарчым партсходзе справаздача бюро ячэйкі абгаворвалася актыўна, дзякуючы сталай падрыхтоўцы з боку бюро ячэйкі да перавыбараў.

Ячэйка правяла вялікую працу па барацьбе з апазыцыяй і калі закончыла, дык праца гаспадарчая пачала разгортвацца шпаркім тэмпам.

Адміністрацыйная ячэйка абслугоўвае рад устаноў АВК, пракуратуру, адміністрацыйны аддзел, суд і інш. Партыйная ячэйка мае магчымасьць абслугоўваць усе гэтыя парткалектывы, бо яна налічвае да 60 членаў і кандыдатаў.

Спрэчкі выявілі, што бюро выстарчальна займалася пытаньнем рацыяналізацыі савецкага апарату, ёсьць рэальныя дасягненьні, але-ж былі гэткія думкі, што ў акруговых установах няма бюракратызму, а калі ёсьць, дык у гэтым трэба абвінаваціць толькі цэнтральныя органы. З гэтымі думкамі бюро ячэйкі прышлося вельмі змагацца і саpraўды аказалася, што акруговым установам шмат чаго яшчэ трэба зрабіць.

Затое бюро ячэйкі невыстарчальна правярала, наколькі выканана дырэктыва партыі аб 20-проц. зьмяншэньні адміністрацыйных выдаткаў.

Ня гледзячы на тое, што парт'ячэйка савецкая, партыйцы—адказныя акруговыя працаўнікі—беларусізацыю праводзяць слаба. „Зьвязда“ выпісваецца ў зусім нязначнай колькасьці экзэмпляраў.

Сосінаў.

... чым заводу «Зара» атрымаць ра... камэндацыі, у выніку парт'ячэйкі гавораць толькі аб узросьце, і гарком даў дырэктыву, і ў трэці раз выбарчы сход даў паказаньне аб далейшым узросьце. Пры якіх умовах з парт'ячэйкі будуць расьці. Толькі тады, калі масавая работа будзе разгорнута і ў першую чар-... сьці на беларускую мову, а практычна нічога не дабіліся. Партсходам прынята практычная прапанова, выбрана працаздольнае бюро ячэйкі.

Неабходна больш выстарчальна разгарнуць і ўзмацніць партработу.

Ян.

Пара перайсьці на канкрэтную працу

(Ячэйка КП(б)Б «Хлебапрадукту»)

Ня гледзячы на рад дасягненьняў ячэйкі, усе таварышы, якія прымалі ўдзел у спрэчках, прайшоўшых пад знакам самакрытыкі, закранулі і паказвалі на недахопы ў працы ячэйкі.

Таварышы гаварылі: „я сёньня сябе не пазнаю, якім я быў месяц ці два назад“. Усе адзначылі, што трэба перайсьці на больш практычныя рэйкі ў нашай працы.

Дрэнна мы падыходзілі да вырашэньня пытаньняў на дакладах нашых гаспадарчых устаноў, калі разглядалі агулам усю працу і вельмі мала звярталі ўвагі на практычныя пытаньні, якія меліся ва ўстановах штодзённа ў працы.

Мала зьвернута ўвагі на прыцягненьне беспартыйных працаўнікоў на агульныя сходы ячэйкі, а таксама і камсамольцаў прысутнічала мала.

У некаторых таварышоў было сумненьне аб тым, ці можна вывешваць для ведама ўсіх працаўнікоў каляндарныя пляны працы ячэйкі, і часта было так, што ня толькі беспартыйныя, але і камсамольцы і частка членаў КП(б)Б ня ведалі, што ячэйка павінна рабіць на працягу гэтага тыдню—месяца.

Трэба падкрэсьліць, што ячэйка была перагружана закрытымі сходамі, што таксама паслабляла яе масавую працу.

Новы склад бюро абноўлен на 70 проц., якому дан наказ, галоўным чынам, на падставе спрэчак.

К. Старчанка.

Калгаснае будаўніцтва на Беларусі

КОЛЬКАСЬЦЬ І СКЛАД КАЛГАСАЎ

Да гэтага году мы мелі на Беларусі 419 існуючых калгасаў, у тым ліку 48 камун, 295 арцеляй і 76 таварыстваў па грамадзкай апрацоўцы зямлі.

Цякучасьць складу калгасаў да апошняга году была вельмі вялікая і дасягала 25 проц. і толькі ў гэтым годзе цякучасьць панізілася да 12 проц.

Агульнае насельніцтва калгасаў складае 21.330 едакоў. Сацыяльны склад: сялян безьзямельных—31,5 проц., мала-зямельных — 21 проц., батракоў—30 проц., рабочых — 9,5 проц. і г. д.

З агульнага ліку калгасаў яўрэйскіх—124 або 30 проц.

Уся зямельная плошча калгасаў складае 55.100 гэктараў. Сярэдняе забясьпечаньне зямлёю на едака 2,6 гэктары. Забясьпечанасьць зямлёю ў калектывах вышэй сярэдніх норм сялянскіх гаспадарак. Гэта тлумачыцца недаўкамплектаванасьцю значнай часткі калектыўных гаспадарак, чаму садзейнічаў, галоўным чынам, недахват жыльлёвых памяшканьняў.

ЗЕМЛЯЎПАРАДКАВАНЬНЕ

Усе калгасы ўжо землеўпарадкаваны на 80 проц. У гэтым годзе будуць землеўпарадкаваны і рэшта 20 проц.

Побач з землеўпарадкаваньнем праводзіцца ўвядзеньне шматпольных севазваротаў. Гэта работа ўжо выканана на 73 проц.

Найбольш распаўсюджаны наступныя севазвароты: 8-палёвы—30 процантаў, 9-палёвы—23 проц.

ЖЫВЁЛАГАДОЎЛЯ

Побач з колькасным узростам стада ў калгасах мы прыкмячаем і якаснае паляпшэньне жывёлы з падборам стадаў па прадукцыйнасьці і паляпшэньнем догляду за жывёлай.

Пры сярэдняй удойлівасьці ў калгасах 60,2 пуд. у год мы ў жывёлагадоўчых раёнах (дзе стады калгасаў падабраны з мясцовай жывёлы) маем удойлівасьць вышэй 100 пуд у год. Між тым, у сялянскіх гаспадарках сярэдні ўдой складае толькі 57,4 пуд.

ІНТЭНСЫЎНАСЬЦЬ ПАЛЯВОДЗТВА

Асноўнай галіной у гаспадарцы калгасаў зьяўляецца паляводзтва. Па меры ўзмацненьня асноўных капіталаў калгасаў, пасеўная плошча з кожным годам павялічваецца як за кошт скарачэньня плошчы папару, так і пакінутых зямель.

Ніжэй мы прыводзім прапорцыю культур у калектыўных і сялянскіх гаспадарках: збожжавых культур у калгасах 53,3 проц., а ў сялянскіх гаспадарках — 73,1 проц., карань-клубня-пладовых—15,5 проц. і 12,6 проц., пасеўныя травы—18,9 проц. і 9,7 проц. З гэтых лічбаў мы бачым павышэньне інтэнсыўнасьці паляводзтва калгасаў у параўнаньні з сялянскімі гаспадаркамі.

СПЭЦЫЯЛІЗАЦЫЯ І ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫЯ КАЛГАСАЎ

У гэтым годзе праводзіцца спэцыялізацыя калгасаў. 100 калектыўным гаспадаркам дадаецца жывёлагадоўчы напрамак з малочным ухілам, 30-ці гаспадаркам — насеннаводны напрамак і 19 гаспадаркам—садова-гародні напрамак у бок прамысловага пладаводзтва.

Значная работа праводзіцца па індустрыялізацыі калгасаў. У гэтым годзе ў 32-х калгасах арганізуюцца масла-сыраварaныя заводы, разьлічаныя на абхоп часткова малака і навакольнага насельніцтва. У 20-ці калектывах будуць устаноўлены пладасушылкі і ў 20-ці калгасах арганізуюцца прамысловыя птушнікі.

СУВЯЗЬ З НАСЕЛЬНІЦТВАМ

Ня гледзячы на тое, што калгасы яшчэ самі невыстарчальна ўзмоцніліся, яны не адгароджваюцца ад агульнай сялянскай масы і па меры мажлівасьці аказваюць агрыкультурную дапамогу навакольнаму насельніцтву. Гэта дапамога выражаецца ў рознастайных відах—адсартаваньні збожжа, дармовым засеве, уборцы і абмалоце і інш.

Апрача гэтага, сувязь насельніцтва з калгасамі ідзе па лініі культурна-асьветнай. Асьветныя ўстановы, якія ёсьць у калгасах, абслугоўваюць ня толькі членаў калгасаў, але таксама і навакольнае насельніцтва.

АРГАНІЗАЦЫЯ ПРАЦЫ

Формы арганізацыі працы даволі рознастайныя. Да гэтага году найбольш распаўсюджанай формай арганізацыі працы было разьмеркаваньне яе па фактычнай наяўнасьці работнікаў без выстарчальнага вучоту кваліфікацыі работніка і спэцыялізацыі працы. І толькі ў сучасны момант праводзяцца мерапрыемствы па арганізацыі працы на прынцыпе спэцыялізацыі з вучотам кваліфікацыі работнікаў.

ПАВЫШЭНЬНЕ КВАЛІФІКАЦЫІ КАЛГАСЬНІКАЎ

Для павышэньня кваліфікацыі калгасьнікаў у бягучым годзе былі праведзены двухмесячныя курсы кіраўнікоў калектыўных гаспадарак (курсы скончыла 28 чалавек). Таксама былі пасланы на малочныя курсы 20 чалавек, на курсы трактарыстых—20 чалавек, на курсы па птушкаводзтве—20 чалавек.

Сэкцыяй калгасаў узбуджана пытаньне перад Наркамасьветы аб увядзеньні ў навуковыя пляны с.-г. акадэміі і іншых с.-г. навучальных устаноў дысцыплін па калектывізацыі сельскае гаспадаркі.

ШТО ДАЛА ПЕРАВЫБАРЧАЯ КАМПАНІЯ

Праведзеная ў гэтым годзе перавыбарчая кампанія абхапіла амаль што на 100 проц. усе калгасы. Удзел членаў калгасаў у перавыбарах выявіўся ў 95 проц. Павысілася актыўнасьць жанчын і моладзі.

Склад праўленьняў у выніку перавыбараў значна палепшыўся: колькасьць жанчын у праўленьнях павялічылася з 7 да 9 проц., колькасьць партыйцаў з 6,6 да 7,6 проц. і камсамольцаў—з 2,9 проц. да 3,5 процантаў.

АБСЛУГОЎВАНЬНЕ КАЛГАСАЎ

Вельмі балючым пытаньнем зьяўляецца абслугоўваньне калгасаў. Наяўны склад аграномаў і інструктароў ня можа справіцца з абслугоўваньнем калгасаў—на аднаго агранома зараз прыходзіцца ня менш 25 калгасаў у тыя часы, як камісіяй РСІ норма нагрузкі вызначана ў 12.

Для кіраўніцтва арганізацыйнай працай у цэнтральнай сэкцыі калгасаў ёсьць толькі тры платныя працаўнікі. Акруговыя-ж сэкцыі ня маюць ніводнага працаўніка, і кіраўнічую работу выконваюць і без таго перагружаныя загадчыкі арганізацыйнымі аддзеламі Акрсельсаюзаў.

Л. Н.

Зусім дрэнна

(Саколіна, Талачынскага раёну)

Ячэйка мае шмат недахопаў у сваёй рабоце. Галоўны недахоп—гэта слабасьць дысцыпліны ў ячэйцы. Гэта адзначыў у сваім дакладзе сакратар і на гэтым спыняліся ўсе выступаўшыя ў спрэчках. Некаторыя не наведваюць сходы—з намечаных правесьці 22 сходаў ячэйкі, за 6 месяцаў праведзена толькі 8; асобнымі таварышамі ня выконваюцца нагрузкі і даручаныя ім ячэйкай заданьні, дрэнна наведваюцца заняткі палітгуртка. Слабы рост ячэйкі—за ўвесь час прынята ў партыю толькі 3 чал. і 1 пераведзены з кандыдатаў у члены. Ячэйка ніякай працы не праводзіла сярод сялян і актыву сельсавету, з прычыны чаго прыцёку новых членаў у партыю ня было. Наогул ячэйка працавала зусім дрэнна.

Х. Зак.

Партхроніка

У ЦК КП(б)Б

Разьмеркаваньне скончыўшых Магілеўскую саўпартшколу

Сакратарыят ЦК КП(б)Б пастанавіў пры разьмеркаваньні слухачоў, скончыўшых Магілеўскую саўпартшколу, прытрымлівацца прынцыпу накіроўваньня іх у арганізацыі, камандыраваўшыя на вучобу.

Камандыраваньне прадстаўнікоў на АПА нараду пры ЦК УсеКП(б)

Сакратарыят ЦК КП(б)Б пастанавіў камандыраваць на АПА нараду, якая мае адбыцца ў Маскве пры ЦК Усе КП(б), тав. Абрамчука і Сянькевіча.

Аб камандыроўцы на вучобу

Сьпісы таварышоў, вылучаных адборачнай камісіяй для пасылкі ў вышэйшыя партыйныя навучальныя ўстановы, сакратарыятам ЦК зацьверджаны.

На падрыхтоўчае аддзяленьне камандыруюцца: т.т. Пінхасік Л. С., Штэйнгарт А. М., Салаўёў С. Т., Сударыкаў А. С., Воўржонкак Ф. Я., Ганцоўская С. Н., Капаевіч Г. П. Рабцэвіч М. А., Астроўскі В. С., Нахабін І.

У яўрэйскі сэктар КУНЗ'у наступных таварышоў; Бэргера Х. С., Бунімова С. М., Сломка Я. Н., Гараліка Я. М., Шрыдэра С. А., Гормэля Г. Е., Рэйсфэльда Н. Я., Пружыніна Н. Б., Шнэйдэрмана С. А., Няпомняшчага Х. З., Хайкіна Г. І. і Цукэрмана З. І.

У Ленінградзкі Камуністычны Унівэрсытэт. т. т. Рабкаўпа К. З., Фрыдмана С. Н., Сівадзедава М. Е. Казлоўскага Л. К., Федарына П. Р. і Цімафеева М. Я.

Пленум нарады АПА райкомаў і АПА ячэек

30/V а 6 гадзіне ўвечары ў памяшканьні клюбу Карла Маркса будзе працаваць пленум нарады АПА райкомаў і АПА ячэек прапагандыстых па ўсёй лініі партсеткі і прапагандыстых вылучэнцаў па пытаньні аб выніках партвучобы за 1927-28 г. і пэрспэктывах на 1928-29 год. Яўка абавязкова.

Лягерная вучоба разгарнулася

Прыстрэлка № 1

Пяшчотна асьвятлілі ранішнія прамепьні майскага сонейка. Мяк-ка падкраліся да брытых галоў перамепьнікаў, спрытнай птушкай пераляцелі на іх сшыткі і іскаркамі закружыліся на наканечніках алоўкаў.

Перамепьнікі на палітзаняткках. А добра займацца на вольным паветры. Неяк асабліва сьвежа працуе галава і для адказу ня прыходзіцца доўга трэсьці свае думкі.

— Таварыш Пудакоў. Ці патрэбны нам кадравыя часьці?

— А то як-жа. Скуль-жа мы маладых камандзіраў браць будзем, —скарагаворкаю адрэзаў Пудакоў.

— Верна, але ня зусім, —загудзела ў групе.

Ня менш ажыўлена разьбіраецца і другое пытаньне: ці можам мы на выпадак вайны абыйсьціся з адным кадрам.

Кадр толькі на першы адпор, каб затрымаць паступленьне.

— А там абавязкова патрабуецца мабілізацыя ў тыле тэрперамепьнікаў, далі дружны адказ перамепьнікі. Уважліва слухаюць маладыя чырвонаармейцы тлумачэньні група вода. Найбольш цікавыя весткі ўсе запісваюць. Два часы падзаймаліся.

— Устань, можна закурыць. Палітзаняткі скончаны.

Праз поўгадзіны, цьвёрда адбіваючы крок, прызыўнікі ідуць у клюб. Сёньня ім даручаюць стральбы. З сёнешняга дня яны сапраўдныя байцы Чырвонай арміі. Спачатку з вялікай прамовай выступіў камандзір батальёну:

— Насіць зброю ў нас ганаровая справа. Зброю савецкая ўлада давярае толькі працоўным. За граніцай наадварот, капіталістыя да зброі не дапускаюць чырвоных франтавікоў і ўзбройваюць свае фашысцкія арганізацыі, каб душыць рэвалюцыйныя паўстаньні.

Скончылася прамова. Замоўклі гукі Інтэрнацыяналу і наступіўшую цішыню прарэзала ўрачыстая каманда:

— Батальён, на вучасткі рот. Прыступіць да раздачы стрэльбаў.

Пад гукі маршу роты падыйшлі да пірамід. Камандзіры рот, вымаючы з гнёзд стрэльбы, выклікаюць першых па сьпісе прызыўнікоў.

— Тав. Тармазоў Янка, вось ваша стрэльба. Запомніце свой нумар. Праверце, каб нумары затвору і штыха таксама зышліся.

Асьцярожна прыняўшы новенькую бліскучую, як шкло, стрэльбу, Янка расьпісаўся ў раздатачнай ведамасьці і першы стаў у строй са стрэльбай.

Адзін за другім усе прызыўнікі атрымалі зброю, пераканаліся, ці ўсё ў парадку і запісалі нумары. Новы клопат дадаўся ў жыцьці перамепьнікаў.

Лягеры ажылі. Пачалося нармальнае навучаньне.

Раніцою ў лягеры пуста. Па дарожках ходзяць днявальныя. У розных канцох відаць групы перамепьнікаў то за заняткамі, то працай. А вось двое пакрываюць толем ленпалатку ў выглядзе маўзалею Леніна. Недалёка стукаюць малаткі і скрыпіць піла. Гэта робяць сталы для ленпалатак, будкі для баку з перагатаванай вадой.

Усе роты выйшлі на заняткі.

Зараз перамепьнікаў навучаюць першаму строю, правільнай хадзьбе, паваротам. Гэта інакш кажучы, першая ступень ваянізацыі прызыўнікоў. У іх выпрацоўваецца знадворная выпраўка, правільная стойка, малаццаватасьць. Да 12 гадзін ідуць палітзаняткі і вывучэньне статуту ўнутранае службы.

Перамепьнікам растлумачваюць, як яны павінны весьці сябе стаўшы байцом Чырвонай арміі, як яны павінны зносіцца з камандзірамі і інш.

Вучоба ў поўным ходзе. Палатпяныя гарадкі ажылі.

Лягернік.

ПА СЫГНАЛЕ...

Сыгнал, які ня ведае адпачынку, паведаміў аб тым, што працоўны дзень пачаўся. Тут, як у доме адпачынку, жыцьцё ідзе па сыгнале, парадкам, не забягаючы наперад, але і ня цягнецца ззаду.

Па вузкіх, але доўгіх вуліцах палатпянага гораду, абсаджаных з абодвых бакоў бярозкамі, забегалі байцы.

...ная дошкай праводзіць палітзаняткі —аб «працэсе Беларускай Грамады», другая займаецца фізычнай культурай на турніку, праводзіць скокі, бег на 100 і 1000 мэтраў.

Хутка час падыходзіць к 12.

Поўдзень. Як-раз к гэтаму часу з гораду прывозяць газэты.

Кожны чырвонаармеец па сваім пеглядзе робіць тое, што яму спа-

---

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ПА ТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ І ПОШТАЙ АД НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

Былыя царскія служкі—на чале С.-Г. тэхнікуму

Сьвядомае руйнаваньне культурна-агранамічнага вогнішча

БАРЫСАЎ, 29 мая. (Па тэпефону ад нашага карэспандэнта)

У 3-х вярстах ад Барысава, у б. маёнтку Мікалая Мікалаевіча, знаходзіцца с.-г. тэхнікум Наркамасьветы БССР, у якім навучаецца 96 чалавек —будучыя агрaномы, будаўнікі новай культурнай вёскі. Шматлікія факты, аб якіх будзе сказана ніжэй, сьведчаць аб тым, што ў гэтай установе робяцца злачынныя справы, якія пагражаюць зруйнаваць дашчэнту гэта культурна-агранамічнае вогнішча.

Пачнем з таго, што ў 1925-26г. на «паказальных» палёх тэхнікуму згніла капуста, морква, ячмень і 12.000 пуд. бульбы. Праўда, за гэта былы заўгас быў прыцягнуты да судовай адказнасьці, але суду так і ня было, заўгас ўцёк у Пензу.

У 1926-27 г. пры тым самым дырэктары, але пры новым заўгасе здарыўся той-жа малюнак: згніло 8 дзес. ячменю, 10 дзес. насеннай вікі і г. д. Акрамя таго ўвесь авёс, сабраны з 20 дзесяцін, згніў ужо зложаным у сьціркы.

Не адзін савецкі гаспадарнік пазайздросьціў-бы якасьці с.-г. машын і прылад тэхнікуму, але кожны з іх прышоў-бы ў жах ад злачыннай нядбайнасьці да захоўваньня гэтых машын. Ня гледзячы на тое, што ёсьць шмат хлявоў, машыны ляжаць пад адкрытым небам круглую зіму і вясну і канчаткова заржавелі, а некаторыя, з прычыны такога захоўваньня, павінны выйсьці нават са строю.

Выдумка дырэктара здабыць чорназем з возера, што каля тэхнікуму, абышлася больш 1.000 р. але чорназем ня быў своечасова скарыстаны. Далей дырэктар парашыў адчыніць пры тэхнікуме... каўбасную, запрашае з Менску спэца і абсталёўвае яе машынамі.

Зразумела, што нічога камэрцыйнага з прадпрыемстваў дырэктара ня выйшла. Каўбасная не працуе, а абсталяваньне зараз раскідана ўсюды. Між іншым сабекошт тэхнікумаўскай каўбасы быў вышэй прадажнай цаны.

І гэта справа не навучыла дырэктара чаму-небудзь карыснаму. Раптам ён задумаў пабудаваць маслабойку, але і з пабудаванай маслабойкі таксама нічога ня выйшла. Было выдаткавана шмат грошай, а абсталяваньне зараз іржавее пад адкрытым небам.

Затым паводле шкодніцкага пляну дырэктара пачынаецца пабудова млыну. Пабудаваўшы млын, аказалася, што ён для працы няпрыгодны і зараз... зноў перааб-сталёўваецца.

Наркамасьветы адпусьціў сродкі на перaабсталяваньне двухпавярховага згарэўшага дому пад клясы для вучобы. Ня гледзячы на тое, што дырэктар нічога не разумее ў будаўнічай справе, ён, не запрашаючы ніякіх спэцыялістых, сам кіруе будаўніцтвам. Урэшце, калі будаўнічыя работы скончыліся, выявілася, што разваліліся ўсе печы, і што трэба іх перарабіць зноў.

Ёсьць каля тэхнікуму паказальнае поле. Дык вось гэтае поле можна лічыць сапраўды паказальным, але... у галіне безгаспадарчасьці. У мінулым годзе з 20 дзесяцін, 50 проц. якіх было адведзена пад культурнае ўгнаеньне, вялікая частка нічога не дала, бо згніў авёс.

Вось хто тыя асобы, якія на працягу некалькіх год бясварна праводзяць сваю шкодніцкую працу.

Дырэктар с.-г. тэхнікуму—Такмачоў, былы дваранін, сын генэрала, вучыўся ў кадэцкім корпусе.

Бухгальтар—былы земскі судзьдзя, прагнаны са службы з папраўчага дому за нейкую цёмную справу.

Старэйшы рабочы—былы ўраднік, якога прафсаюз выключыў з членаў саюзу, але дырэктар трымае яго пры сабе, ня лічачыся ні з кім.

Загадчык скотным дваром—дачка папа, мае вышэйшую асьвету і працуе таму, што знаёма з дырэктарам, і акрамя таго таму, што яна з твару прыгожая.

Трэба яшчэ дадаць, што ў тэхнікуме вучыцца 60 чалавек на стыпэндыі, а сярод стыпэндыятаў ёсьць шмат сынкоў кулакоў.

Што-ж рабіла ячэйка КП(б)Б, чаго-ж глядзяць рабочыя тэхнікуму. Хоць у ячэйцы і налічваецца 28 чалавек членаў партыі, але пастановы ячэйкі застаюцца „гласом вопиющего в пустыне“ з тае прычыны, што ніхто з імі ня лічыцца. Усе танцуюць пад дудку дырэктара.

Цікава адзначыць, што служачыя вельмі аддany свайму дырэктару. Калі вы зацікавіцеся гаспадаркай тэхнікуму, дык вам нічога ня скажуць, зразумела, аб існуючых непарадках і злачынствах.

Між іншым, у гэтае гнязьдо, якое знаходзіцца ўсяго толькі 75 вёрст ад цэнтру БССР, у працягу 4-год ні разу не заглядвала рэвізія.

Ужо час, даўно час выкрыць усё тое, што робіцца ў тэхнікуме, і выкінуць адтуль шкоднікаў.

Ул. Л—віч.

7 сельсаветаў бязьдзейнічаюць

РЭЧЫЦА. (Уласны кар.). Усяго самаабкладаньня па Рэчыцкім раёне прынята на суму 46.450 руб. і працоўнай апрацоўкі на 986 р. Працоўнае самаабкладаньне прынята і выканана амаль на ўсе 100 процантаў. Дрэнна толькі стаіць справа з паступленьнем гро-шай. На 25 мая паступіла на са-

Кантрольная камісія на фабрыцы „Днапро“

РЭЧЫЦА. (Уласны кар.). На фабрыцы запалак «Дняпро» ў Рэчыцы арганізавана часовая кантрольная камісія для вывучэньня раду вытворчых пытаньняў. Першы склад камісіі будзе працаваць адзін месяц і зоймецца двума пытаньнямі: вывучэньнем фабрычных накладных выдаткаў і вывучэньнем становішча работы фанэрнага цэху.

Загатоўка яек для

Агітрывалае будаўніцтва на Бабруйшчыне

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). За апошні час на Бабруйшчыне арганізаваны 3 агітрывалыя таварыствы.

У вёсцы Плёсы, Бабруйскага раёну, арганізавана бэтоннае таварыства, чарапічнае —у вёсцы Урэчча, Слуцкага раёну, і цагельня ў Старых Дарогах.

План Наркамзему па арганізацыі агітрывалых таварыстваў перавышан.

Курсы тарфяных спэцыя-

„Зьвязда“ дапамагла

САМАГОНШЧЫК ЗЬНЯТ З РАБОТЫ

Заметка «Выбралі самагоншчыка»—аб тым, што члены Бібікаўскай малочнай арцелі (Мазырскае акругі) абралі ў склад праўленьня арцелі самагоншчыка Макеева, была намі паслана ў Белсельсаюз.

Белсельсаюз нам паведамляе, што Макееў **зьнят з пасады члена праўленьня і арыштаваны.**

ЗА ДРАПЕЖНІЦТВА ДА АДКАЗНАСЬЦІ

Заметка аб тым, што Юраўская рыбалоўная арцель драпежніцкім чынам вылаўлівала рыбу ў возеры Вялікае Юраўскае, была пакіравана намі ў Менскі акрземаддзел.

Апошні нам піша, што згодна паведамленьня начальніка райміліцыі, дазнаньне аб незаконнай лоўлі рыбы Юраўскай арцельлю пакіравана ў Смалявіцкі РВК **для прыцягненьня вінаватых да адміністрацыйнага спагнаньня.**

ВЫМОВА ЗА ПАРУШЭНЬНЕ КОДЭКСУ ЗАКОНАЎ АБ ПРАЦЫ

У «Зьвязьдзе» ад 10-га лютага была зьмешчана заметка аб звышнормавых работах у 2-й дзярждрукарні. Фабзаўком пытаньне гэта расьсьледаваў і ўстанавіў, што адміністрацыя сапраўды дапушчала звышнормавыя работы бяз ведама фабзаўкому. Асабліва недапушчальным зьяўляецца факт пасылкі работы на дом да хворага рабочага, які атрымаў водпуск па хваробе (такі выпадак меў месца з граверам Д.). Фабзаўком абвясьціў заг. друкарні, як члену саюзу, **вымову** з агалашэньнем у друку.

ВЫМОВА ЗА ГРУБЫЯ АДНОСІНЫ

Скаргу рабочага Ляхаўкі на грубыя адносіны вартаўніка 4-й бані Рымара да наведвальнікаў мы пакіравалі ў Камунтрэст.

Апошні нам паведамляе, што Рымару **абвешчана вымова.**

НАРЭШЦЕ...

У «Зьвязьдзе» ад 3-га красавіка была зьмешчана заметка «Уліта едзе»—аб тым, што Менскім землеўпарадкавальнікам, якія пераведзены на работу ў Гомельскую акругу, Наркамзем на працягу 7 месяцаў адмаўляе ў выплаце пад'ёмных.

ЦП саюзу сельска-гаспадарчых і лясных рабочых нам паведамляе, што згодна даведкі Наркамзему, пад'ёмныя землеўпарадкавальнікам у каштарысе на 1927-28 год ня былі прадугледжаны і толькі ў сярэдзіне красавіка адпушчаны па гэта грошы. Распараджэньне аб выплаце пад'ёмных Наркамзем даў 17-га красавіка і, паводле справкі Гомельскага Акрза, **грошы землеўпарадкавальнікам ужо выплачаны.**

Дзяржаўнае гарантыйнае страхаваньне па БССР

Гарантыйнае страхаваньне існуе 4 гады. Гэты пэрыяд адзначан нагляднным абхопам раду савецкіх установаў, абслугоўваньнем гарантыйным страхаваньнем, перавышаючым у значнай ступені даваенныя апэрацыі б. арцеляй адказнай працы. Калі на тэрыторыі іншых савецкіх рэспублік мы можам і да гэтага часу яшчэ пагляддаць адзінныя выпадкі існаваньня гэтых арцеляй, то ў межах БССР роля апошніх зьнішчана канчаткова.

Трэба падкрэсьліць, што ў справе пасьпяховага разьвіцьця апэрацый гарантыйнага страхаваньня ў свой час прыняў удзел рад савецкіх установаў і грамадзкіх арганізацый, якія зазначылі мэтазгоднасьць ажыцьцяўленьня апэрацый дзяржаўнага гарантыйнага страхаваньня і яго відавочныя перавагі

159,8 проц. Гэты ўзрост павінен падкрэсьліць бязумоўную карысьць і зацікаўленасьць дзяржаўных прадпрадпрыемстваў і ўстаноў у гарантыйным страхаваньні.

Неабходна спыніцца яшчэ і на тым, што роля Дзяржстраху па гарантыйным страхаваньні не абмяжоўваецца фармальнай выплатай страт. Сваю страхавую палітыку Дзяржстрах ажыцьцяўляе таксама па лініі барацьбы з павялічанасьцю страт, адлічваючы кожны год на меры прэвэнцыі і рэпрэсіі поўны процант ад сваіх прыбытковых апэрацый.

У апошнім выпадку значную ролю можа адыграць арганізацыя адпаведных школ і курсаў па ўзмацненьні ведаў існуючага кадру гарантыйных працаўнікоў і па ўтварэньні новых працаўнікоў, у чым Дзяржстрах зацікаўлен.

ку і парашок, што павялічвае чаргу.

Па сыгнале дзяжурны строіць на гарбату. Каля самай сталоўкі ларок МЦРК ужо прадае булкі, каўбасу, махорку і інш.

7 гадзін раніцы—пачатак вучобы.

Паводле раней складзенага пляну кожная рота распачынае вучобу. Адна са сшыткамі, картамі, клясванчы.

Потым ідуць зноў заняткі, па-за школьная праца, футбол, гарадкі, кракет, кеглі, гармонік, які карыстаецца вельмі вялікай увагай.

А раз у тыдзень трэск матору заклікае пабачыць новую кінофільму.

Вучоба і выхаваньне чырвонаармейца ў лягерах пачалося.

Вайскор.

Жарты Наркамгандлю...

Наркамгандаль выпрацаваў плян загатоўкі авечае воўны па БССР. Трэба сказаць, што гэты тавар, з прычыны забароны, да гэтага часу ня вывозіўся з межаў БССР, экспартуючыя і іншыя арганізацыі яго не загатаўлялі. Галоўным спажыўцом гэтага тавару зьяўляецца сялянства. На рынку цана за пуд авечае воўны вагаецца ад 40-44 руб. і нават па гэтай цане трудна загатаўляць у вялікіх разьмерах.

І вось Наркамгандаль БССР, выпрацаваўшы ў гэтым годзе плян загатовак авечае воўны для каапэрацыі і экспартуючых арганізацый, вызначыў цану ў... 70 кап. за кілё, г. зн. каля 11 руб. пуд. Трэба прызнаць за эканамістымі і рэгулятарамі Наркамгандлю на дзіва глыбокае вывучэньне кан'юнктуры і веданьне рынку.

І так, плян выпрацаван, цана вызначана... цяпер, таварышы загатоўшчыкі, за справу, за поўнае абхапленьне рынку... за выкананьне пляну на 100 проц.,—так гаворыць Наркамгандаль, такая яго дырэктыва.

А загатоўшчыкі ахнулі, паляцелі паперкі з пунктаў:

— Што вы жартуеце, таварышы цэнтравікі. На рынку плацяць сяляне 1 руб. за фунт, а нам загадваеце па 11 руб. за пуд. Дзякуем за такую «шчодрасьць», самі, калі ласка, праводзьце загатоўку, самі патаргуйцеся, можа вам удасца замест 40 руб. за пуд купіць авечую воўну за... 11 руб.

Вось як у нас устанаўляюць цэны...

Аб гэтым трэба сур'ёзна падумаць эканамістым, рэфэрэнтам і рэгулятарам з Наркамгандлю.

Стрэлачнік.

нанъні грошай ўсім мала робяць сельсаветы. Напрыклад: **Арцюкоўскі, Баравікоўскі, Будраўскі, Жмураўскі, Маладускі, Узноскі і Чарнянскі сельсаветы самаабкладаньня не сабралі ні адной напейкі, а некаторыя сельсаветы выканалі толькі ад 1 да 5 проц.**

Камуністыя і камсамольцы нічога ня робяць у напрамку садзейнічаньня спагнаньню самаабкладаньня.

Неабходна хутчэй раскалыхацца сельсаветам, партыйцам і камсамольцам па спагнаньні самаабкладаньня.

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Шырока разгорнута загатоўка яек для экспарту.

У загатоўцы яек прымаюць удзел спажывецкая і сельска-гаспадарчая каапэрацыі.

За апошнюю дзесяцідзёўку загатоўлена 461 тыс. штук яек. Апарат аддзяленьня Белдзяржгандлю не спраўляецца з прыёмкай яек, з прычыны чаго запрашаецца новы кадр спэцыялістых па гэтай працы.

Новы дом адпачынку

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Саматужна-прамысловая страхавая каса з 10 чэрвеня адкрывае дом адпачынку ў вёсцы Ясны Лес, Бабруйскага раёну. У дом адпачынку будуць пасылацца саматужнікі. Дом адпачынку разьлічан на 70 чалавек.

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). У мэтах шырэйшага разгортваньня торфараспрацовак на абшарах Бабруйскай акругі, акруговы зямельны аддзел арганізоўвае спэцыяльныя курсы для падрыхтоўкі кіраўнікоў па тарфяной справе.

Трохтыднёвыя курсы будуць арганізаваны ў ліпені месяцы, якія разьлічаны на 300 чалавек.

22 МАЛОЧНЫЯ АРЦЕЛІ

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). Па Бабруйскай акрузе за апошнія месяцы арганізавана 22 малочныя арцелі і 16 машынных таварыстваў. Арганізаваныя з сялян новыя таварыствы, пачалі сваю працу.

Таварыскія суды пры ўстановах і прадпрыемствах

Якія прысуды могуць выносіць гэтыя суды

Паводле праекту падрыхтоўчай камісіі пры СНК БССР у прадпрыемствах і ўстановах гарадоў Менску, Воршы і Рэчыцы арганізоўваюцца, як спроба, таварыскія суды. Гэтыя суды ўтвараюцца ў складзе старшыні і двух членаў, якія выбіраюцца агульным сходам рабочых і служачых установы або прадпрыемства для разбору кожнай паасобнай справы, або на тэрмін ня больш, як на 3 месяцы. Пасяджэньні таварыскага суду адбываюцца публічна ва ўстанове або прадпрыемстве, ці ў рабочых клюбах у нерабочы час.

Таварыскі суд разглядае справы аб наўмысным нанясеньні ўдараў або лёгкіх пабояў, а таксама аб абразе і паклёпе, якія ўчынены рабочым або служачым у адносінах да іншага рабочага або служачага тэй самай установы або прадпрыемства. Такія справы разглядаюцца таварыскім судом па скарзе пацярпеўшага або па прапанове народнага суду або пракуратуры. Калі пацярпеўшы паміріцца з правапарушыцелем, то справа ў таварыскім судзе спыняецца. Правапарушэньні, якія падсудны таварыскаму суду, не праследуюцца, калі ад часу іх учыненьня мінуў адзін месяц.

Таварыскі суд мае права перадаць справу ў народны суд. Таварыскі суд разглядае справу вусна без жадных абавязковых фармальнасьцяй. Калі той, хто скардзіцца, ня зьявіцца ў суд без важных прычын, то справа спыняецца, а калі ня зьявіцца без важных прычын правапарушыцель, то разгляд справы не спыняецца.

Таварыскі суд павінен зрабіць усе захады, каб памірыць бакі. Таварыскі суд можа ўжываць да правапарушыцеляў наступныя меры: перасьцярогу, вымову, штраф да 5 рублёў на карысьць культурна-грамадзкіх арганізацый і грамадзкае ганьбаваньне. Пастанова таварыскага суду ня можа быць абскарджана. Перасьцярога і вымова робяцца ў судзе, а грамадзкае ганьбаваньне на агульным сходзе рабочых і служачых данае ўстановы або прадпрыемства і апроч таго можа быць апублікавана праз друк. Штраф па прапанове суду вылічаецца з пэнсіі асуджанага па загадзе адміністрацыі.

М.

Адказнасьць Дзяржстраху і разьмер яго апэрацый па гарантыйным страхаваньні выяўляецца ў наступных лічбах: атрымана па рызыку па ўсіх відах гарантыйнага страхаваньня ў 1925-26 годзе па страхавую суму ў 1.612.600 руб., у 1926-27 годзе—7.653.500 руб. і за 6 месяцаў 1927-28 году — 2.429.100 руб.

Аб тым, які ўдзел мае гарантыйнае страхаваньне ў адносінах забясьпекі ўстаноў і прадпрыемстваў ад маемасных страт, з відавочнасьцю пацьвярджаюць ніжэй паказаныя лічбы заяўленых страт Дзяржстраху. Так, за 1925-26 год заяўлена страт на 5.865 руб., а ў 1926-27 годзе—22.236 руб. і за 6 месяцаў 1927-28 году — 39.106 руб. Гэтыя лічбы паказваюць бязумоўнае павялічэньне страт па гадох у прапорцыі, перавышаючай нават рост самых страхавых апэрацый. Трэба заўважыць, што калі заяўленыя страты да налічаных збораў у 1925-26 годзе складалі 24,5 проц., то ў бягучым годзе яны дасягнулі біць вывад, што сама сыстэма дзяржаўнага гарантыйнага страхаваньня дае ня толькі забясьпеку страхавальнікам, але ў пэрспэктыве дае рад вельмі важных дасягненьняў у сэнсе зьмяншэньня маемасных злачынстваў.

Таму чарговай задачай перад усімі гаспадарчымі і іншымі органамі зьяўляецца скарыстаньне ў поўнай меры гарантыйнага страхаваньня з мэтай пазбаўленьня ад маемасных страт. Вышэй адзначаныя лічбы аб стратах самі гавораць за тое, што на гэтым фронце абстаіць ня ўсё добра і што ў першую чаргу гэты від забясьпекі павінен стаць неабходным для тэй часткі ўстаноў, якія да гэтага часу яшчэ пад уражаньнем арцельнай практыкі захоўваюць вузкі погляд на дзяржаўнае страхаваньне.

Уся маемасьць (касы і склады) дзяржаўных устаноў павінна быць застрахавана ад растрат, пралікаў і недахопаў.

Больш увагі гарантыйнаму страхаваньню.

К.

Пасяджэньне Камітэту абароны Бел. Сял.-Раб. Грамады

У пятніцу, 1-га чэрвеня, у памяшканьні Інбелкульту адбудзецца сумеснае пасяджэньне Камітэту абароны Бел. Сял.-Раб. Грамады з Беларускім Таварыствам Культурнае сувязі з замежамі. У парадку дня: 1. Працэс Грамады і водгукі на яго за граніцаю. 2. Бягучыя справы. Пачатак а 8 гадзіне. Жадаючыя могуць прысутнічаць на пасяджэньні.

Вытворчыя камісіі, гаспадарчыя органы і рабочае вынаходзтва

Гаварыць цяпер аб значэньні рабочага вынаходзтва ў справе рацыяналізацыі вытворчасьці, значыць паўтараць усім вядомую ісьціну. Афіцыяльна пытаньне вырашана яшчэ ў 1926 г. выданьнем палажэньня аб фондзе садзейнічаньня рабочаму вынаходзтву. Палажэньнем устаноўлен пэўны парадак утварэньня фонду і прэм'яваньня прапаноў рабочых і служачых. На справе-ж палажэньне гэтае дагэтуль ня толькі не праводзіцца ў жыцьцё, але аб ім амаль ніхто на прадпрыемствах ня ведае. Гэта ўстаноўлена як апошнімі ўсебеларускімі вытворчымі канфэрэнцыямі, так і праведзеным нядаўна абсьледваньнем работы некаторых вытворчых камісій і нарад. Вось некаторыя даныя па гэтым пытаньні з апошняга абсьледваньня.

На заводзе «Дрэваапрацоўшчык» пытаньне аб вынаходзтвах і ўдасканаленьнях было ўзьнята толькі адзін раз на пасяджэньні вытворчай камісіі (8 лютага) прадстаўніком адміністрацыі ў бягучых справах. Апошні заявіў: «я лічу неабходным: 1) разгледзець матар'ял аб вынаходзтвах рабочых нашага заводу, які набапіўся за два гады; 2) выявіць ступень палепшэньня вытворчасьці ў выніку прыстасаваньня вынаходзтваў; 3) выходзячы му ўзнагароды вынаходзтва і 4) узбудзіць хадайніцтва перад Лесбелам аб водпуску сум для выдачы вынаходцам».

У гэтай пастаноўцы пытаньня шмат характэрнага: і тое, што пытаньне гэта ўзьнята ў бягучых справах, і тое, што яно ўзбуджана прадстаўніком адміністрацыі, а не самой вытворчай камісіяй, і тое, што вынаходзтвы зьбіраюцца цэлыя два гады, раней чым падумаюць аб узнагародзе, і, нарэшце, тое, што ставіцца пытаньне аб хадайніцтве выдачы сродкаў ад Лесбелу для прэм'яваньня вынаходцаў, што паказвае поўнае незнаёмства з палажэньнем аб фондзе садзейнічаньня рабочаму вынаходзтву. А палажэньне гэта, трэба адзначыць, надрукавана як дадатак да калектыўнага дагавору, які разданы кожнаму рабочаму на рукі.

Вытворчая камісія даручыла камісіі з 4-х таварышоў сумесна з адміністрацыяй заводу падрыхтаваць матар'ял і прадставіць яго на бліжэйшую вытворчую нараду. Аднак, да часу абсьледваньня прайшло ўжо 3 месяцы, але выдзеленая камісія да работы яшчэ ня прыступіла. Нічога ня ведаюць аб гэтым палажэньні таксама і на **шпалернай фабрыцы.** За вынаходзтвы і ўдасканаленьні выдаюцца прэміі ў [illegible]

Быў такі выпадак: рабочы Пэральман дабіўся эканоміі ў некалькі сот рублёў, прапанаваўшы свой спосаб асьвятленьня двара. Дырэктар абвясьціў яму ў загадзе падзяку і назначыў прэмію ў 15 р. Рабочы адмовіўся атрымаць 15 р. і прасіў дырэктара выключыць з загаду напамінаньне аб грашох, пакінуўшы толькі падзяку, але дырэктар адмовіў яму ў гэтым, заявіўшы, што ён ня можа зьмяніць свой загад. Такія інцыдэнты былі-б зьнішчаны, калі-б на прадпрыемстве ведалі і выконвалі палажэньне аб фондзе садзейнічаньня рабочаму вынаходзтву; тады ня прышлося-б дырэктару самому вызначаць разьмер узнагароды, а гэта рабіла-б, згодна палажэньня, экспэртная камісія.

Той-жа Пэральман прапанаваў яшчэ некалькі ўдасканаленьняў, якія перададзены трэсту. Там рабочаму сказалі, што дзьве яго прапановы могуць быць безадкладна ажыцьцёўлены, але з таго часу прайшло ўжо некалькі месяцаў, а прапановы ўсё яшчэ ў жыцьцё не праводзяцца. Адносна трэцяй прапазыцыі рабочаму прапанавалі **прадставіць чарцёж, не аказаўшы яму ў гэтым ніякага садзейнічаньня.** Вытворчая-ж камісія і фабком фабрыкі ўвесь час стаялі ў баку, ня ведаючы, што садзейнічаньне вынаходцам уваходзіць у іх абавязкі.

На дражджавым заводзе «Пралетары» вытворчая камісія, ня ў прыклад другім камісіям, 31 жніўня 1927 г. паставіла пытаньне аб выдачы ўзнагароды майстру Хатэнэвэру за яго вынаходку. Інфармацыя на вытворчай камісіі была зроблена дырэктарам заводу. Возьмем у кароткіх словах яго заяву: «Да пераходу на новы спосаб, вынайдзены т. Хатэнэвэрам, мы спажывалі аміяк, якога выдавалася 120 кілё ў суткі па 58 кап. за кілё. Дражджавому майстру Хатэнэвэру даручана было замяніць дарагія хэмічныя матар'ялы больш таннымі. Апошнім быў знойдзен спосаб замены аміяку серкава-кіслай амоніяй і крэйдай. У выніку мы маем **эканомію штодзённа** на 45 р. 44 к. Якасьць дрожджаў не пагоршылася».

45 р. 44 к. эканоміі ў дзень дае вынаходка т. Хатэнэвэра аднаму толькі заводу «Пралетары». Трэст, зразумела, прыстасаваў гэту вынаходку і на ўсіх іншых сваіх дражджавых заводах, і ў маштабе трэсту **дзенная эканомія, значыць, будзе ў 10 раз большай.** Ня трудна вылічыць, якую эканомію дасьць гэта вынаходка трэсту ў год. У сотню тысяч яна напэўна не ўкладзецца.

Што-ж адказаў трэст на прапанову вытворчай камісіі. Адказ гэты настолькі цікавы, што мы прыводзім яго поўнасьцю.

„3 кастрычніка 1927 г. Старшыні вытворчай нарады заводу «Пралетары. Копія заводакіраўніцтву.

На закранутым пытаньні вытворчай нарадай з поваду прэм'яваньня дражджавога майстра тав. Хатэнэвэра, трэст мае сказаць наступнае:

1. Матар'яльная забясьпечанасьць дражджавых майстроў каштуе значна вышэй, чым катэгорыі іншых работнікаў харчвытворчасьці.

2. Задача кожнага работніка — імкнуцца патаніць нашу вытворчасьць, што і было зроблена тав. Хатэнэвэрам—замена больш дарагога аміяку больш танным прадметам—крэйдай.

3. Акрамя таго, самі досьледы ў прыстасаваньні спосабу Хатэнэвэра вяліся са згоды трэсту, а значыць, пры няўдачы досьледаў, трэст панёс-бы матар'яльную адказнасьць.

4. Апошняе тое, што самім Хатэнэвэрам ня ўзбуджалася пытаньне, а значыць, самастойны пачын вытворчай нарады з поваду прэм'яваньня Хатэнэвэра, прымушае трэст прасіць аб пераглядзе гэтага пытаньня і ў будучым асьцярожней адносіцца да падобнага роду пытаньняў. Нам. дырэктара трэсту (подпіс)».

Пакінем без пярэчаньняў сьмехатворныя матывы трэсту аб тым, што задача кожнага работніка —імкнуцца патаніць нашу вытворчасьць, і аб тым, што Хатэнэвэр сам ня ўзбуджаў пытаньня аб узнагародзе (хоць з пратаколу вытворчай камісіі відаць, што ён зьвяртаўся з гэтым хадайніцтвам у вытворчую камісію). Кожнаму дзіцяці зразумела, што гэтыя матывы ня могуць служыць довадам супроць выдачы ўзнагароды. Спынімся на другіх матывах, якія прыводзіць трэст. Перш за ўсё аб высокай узнагародзе, якую атрымліваюць дражджавыя майстры. Што апошнія атрымліваюць вельмі высокую ўзнагароду—бязумоўна, правільна. Ці можа гэта служыць довадам супроць прэм'яваньня такой сур'ёзнай прапановы. Дарэчы, заўважым, што палажэньне аб фондзе садзейнічаньня рабочаму вынаходзтву ня робіць ніякіх абмежаваньняў для высока аплачваемых работнікаў. Згодна палажэньня прэмія павінна ўстанаўляцца выключна ў залежнасьці ад сумы гадавое эканоміі па прапанове, а не ў залежнасьці ад разьмеру акладу работніка. Дый зразумела, прыцягненьне да вынаходзтва высока кваліфікаваных работнікаў нам таксама важна, як і прыцягненьне менш кваліфікаваных работнікаў, калі не яшчэ больш. Тут можа ісьці гутарка толькі аб тым, што да больш кваліфікаваных работнікаў павінен быць больш сур'ёзны падыход, ім можна прад'явіць большыя патрабаваньні. Але ўсё гэта абсалютна ня значыць, што высока аплачваемыя работнікі павінны быць пазбаўлены прэм'яваньня за свае вынаходкі.

Некалькі сур'ёзней матыў трэсту аб тым, што досьледы вяліся са згоды трэсту і за яго кошт. Але і гэты матыў нам здаецца няграунтоўным, бо ў інтарэсах гаспадарчых органаў прадаставіць работнікам магчымасьць праводзіць досьледы. Пазбаўленьне-ж работніка, з прычыны гэтага, прэміі за вынаходкі, забівае стымуль да ўтварэньня гэтых досьледаў нават за кошт трэсту. Толькі гэтымі днямі ў газэтах быў апублікаваны зьмест новага праекту закону аб вынаходзтве. Згодна гэтага праекту, нават у тым выпадку, калі вынаходка была зроблена рабочым або служачым у парадку яго звычайнай работы на прадпрыемстве, вынаходцы выплачваецца ўзнагарода і яго імя ўказваецца на патэнце, які **выдае прадпрыемства.**

„Самастойнае пачынаньне вытворчае нарады з поваду прэм'яваньня Хатэнэвэра прымушае трэст прасіць аб пераглядзе гэтага пытаньня і ў будучым асьцярожней адносіцца да падобнага роду пытаньняў», піша ў сваёй адносіне трэст. Якраз тое-ж самае, нам здаецца, трэба прапанаваць трэсту. Ня вытворчай нарадзе і ня вытворчай камісіі ў даным выпадку, а трэсту трэба перагледзець сваю палітыку аб вынаходзтве і ў будучым асьцярожней адносіцца да падобнага роду пытаньняў.

Н. Юдзін.

АД УЛАСНАГА КАРЭСПАНДЭНТА „ЗЬВЯЗДЫ“

Беларускія пытаньні ў Маскве

Масква, 29 мая (па тэлефону)

...00.000 рублёў на агнятрывалае будаўніцтва ў Беларусі

Для барацьбы з пажарамі ў ...ёсцы патрэбна магчыма больш ...ырокае праводзеньне агнятрывала... будаўніцтва. Гэтымі днямі па ...ніі сельска-гаспадарчага крэдыту ...астаноўлена адкрыць Белсельбанку ...рэдыт у 200.000 руб. на агнятрывалае будаўніцтва ў Беларусі. ...гэтай сумы—150.000 р., згодна ...ызначэньня цэнтру, павінны быць ...радастаўлены для калгасаў і 50 ...ыс. р. для крэдытаваньня іншага ...іду сельска-гаспадарчых вытвор...ых аб'яднаньняў і адзінаасабовых ...аспадарак.

Яшчэ 2.300 тон супэрфасфату для Беларусі

У «Зьвяздзе» ўжо паведамлялася аб тым, што агульнасаюзны плян разьмеркаваньня мінэральных угнаеньняў не здавальняе ў вытворчальнай меры БССР, і сталае прадстаўніцтва БССР у Маскве прасіла аб дадатковым водпуску іх. Зараз у цэнтры пастаноўлена даць для Беларусі на веснавую кампанію дадаткова 2.300 тон супэрфасфату. Разам з раней адпушчанай колькасьцю гэта пакрывае заяўку БССР на даны від угнаеньняў.

Недапушчальныя непарадкі на біржы працы

Меры да аздараўленьня працы біржы

УсеЦСПС у сучасны момант праводзіць па СССР абсьледваньне некаторых бірж працы—Маскоўскай, Менскай, Днепра-Пятроўскай і інш.

Гэтымі днямі інспэктар УсеЦСПС тав. Кац закончыў абсьледваньне Менскай біржы працы і даклаў аб выніках абсьледваньня прэзыдыуму ЦСПСБ на па-зачарговым пасяджэньні 26 мая.

Па словах тав. Каца сыстэма работы і агульнае становішча Менскай біржы працы зрабіла на яго цяжкое ўражаньне.

Адна з асноўных задач камітэту біржы працы заключаецца ў тым, каб не дапушчаць скапленьня беспрацоўных і зьнішчыць чаргі. У Менску-ж усё робіцца як-бы наадварот. На біржы — скапленьне беспрацоўных і вялікія чаргі.

Асноўным недахопам зьяўляецца сыстэма перарэгістрацыі беспрацоўных, якая праводзіцца штодзённа з 12-ці да часу дня. Гэта значыць за гадзіну трэба перарэгістраваць вялікую колькасьць беспрацоўных. Зразумела, што зрабіць гэта вельмі цяжка. Асабістыя адзнакі, па думцы тав. Каца, зусім непрыгодны. Нездавальняюча пастаўлена работа па падборы рабочай сілы. Маючы карткі з падрабязным паказаньнем аб беспрацоўных, біржа працы, калі запатрабуецца некалькі чалавек, выклікае іх сотнямі. Беспрацоўныя ...ымі гадзінамі чакаюць на біржы,

прадстаўнікоў саюзаў утварае дзьвюхуладзтва пры пасылцы на работу. «Бойка» і канкурэнцыя паміж прадстаўнікамі саюзаў і канкурэнцыя дэзарганізуе работу біржы працы. Апрача таго, склад гэтых прадстаўнікоў вельмі нездавальняючы. Уся адказнасьць за пасылку фактычна ляжыць на прадстаўніках саюзаў, а не біржы працы, што таксама ненармальна. Усё гэта хвалюе і нэрвуе беспрацоўных.

Прэзыдыум ЦСПСБ прызнаў ненармальнай цяперашнюю сыстэму абслугоўваньня беспрацоўных біржай працы.

У мэтах зьнішчэньня гэтых ненармальнасьцяй прэзыдыум пастанавіў:

—Падоўжыць гадзіны першапачатковай рэгістрацыі працоўных.

— Скасаваць асабістую штомесячную яўку беспрацоўных, зьмянiўшы яе сыстэмай апусканьня талёнаў у скрынку.

— Скасаваць парадак выкананьня попыту з ліку прыбыўшых у даны дзень на біржу працы беспрацоўных. Адбор рабсілы праводзіць у адсутнасьці беспрацоўных на падставе картак біржы працы з выклікам па пошце намечаных для пасылкі на работу кандыдатаў. Для выкананьня асабліва тэрміновага попыту выклікаць штодзённа на біржу працы некаторую колькасьць беспрацоўных з ліку бліжэйшых кандыдатаў.

...ды выключна загадчыкам сэкцыямі

па сэкцыі разумовай працы).

Зьвярнуць увагу біржы працы на неабходнасьць пільнага і падрабязнага запаўненьня асабістых картак з тым, каб асабістая карта магла служыць асноўнай крыніцай характарыстыкі кожнага беспрацоўнага і давала-б магчымасьць праверкі правільнасьці пасылкі на работу кожнага данага беспрацоўнага.

Існуючы парадак, пры якім выкананьне попыту на работу фактычна праводзіцца на біржы працы прадстаўніком саюзу—прызнаць ненармальным. Запрапанаваць саюзам і біржы працы скасаваць гэты парадак, прадаставіўшы адбор рабсі...

МЕНСК

Новы парадак выдачы сукна

Праўленьне МЦРК увяло новы парадак выдачы сукна і ваўняных тавараў, якія ў далейшым будуць разьмяркоўвацца бюро гандлёвай сэкцыі ўпоўнаважаных МЦРК.

Усё сукно, якое прыбыло гэтымі днямі, бюро разьмеркавала 28 мая па калектывах пайшчыкаў, прапарцыянальна колькасьці пайшчыкаў у кожным калектыве. Талёны для калектываў будуць раздавацца ўпоўнаважаным па прад'яўленьні мандатаў 31-га мая ў магазыне № 5 (рог Школьнай), а мануфактура па талёнах там-жа з панядзелка, 4-га чэрвеня, а 10-й гадз. раніцы.

Бюро сэкцыі вылучыла таксама трох членаў бюро, якія да 2-га чэрвеня штодзённа ад 7-й да 8-й гадз. вечару дзяжураць у праўленьні МЦРК, да якіх і трэба зварачацца за растлумачэньнямі па ўсіх пытаньнях, якія датычаць выдачы сукна і ваўняных тавараў.

Пасьля 2-га чэрвеня ніякіх справак аб разьмеркаваньні сукна праўленьне даваць не будзе.

Згодна пастановы праўленьня ўсе талёны на сукно, якія выданы раней 31 мая, АНУЛЯВАНЫ.

Упоўнаважаным і наапкамісіям даецца права ўсе старыя талёны, якія ёсьць на руках у пайшчыкаў, памяняць на новыя. Для абмену старых на новыя дадатковых талёнаў выдавацца не будзе.

Талёны, выданыя раней на жаночыя ВАЎНЯНЫЯ ТАВАРЫ, маюць моц без адтэрмінаваньня даты на талёне.

Скончаны рамонт дому працы ў Менску

Праз пару тыдняў заканчваецца капітальны рамонт менскага дому працы. Амаль усе ЦП прафсаюзаў, бюро пралетстуду, міжсэкцыйнае бюро інжынэраў і тэхнікаў, а таксама і ЦСПСБ і яго аддзелы пераехалі ў дом працы і разьмясьціліся на другім і трэцім паверхах. У доме працы будзе знаходзіцца і Белбюро чыгуначнікаў. Абсталявана спэцыяльная заля для пасяджэньняў ЦСПСБ і прафсаюзных зьездаў. Рамонт каштаваў звыш 100.000 рублёў.

Які брук патрэбен Менску

Рэдакцыяй газ. «Зьвязда» ў артыкуле «Дрэнны стан менскага бруку» ў № 117 было ўзьнята пытаньне аб перагледзе пляну забрукаваньня вуліц г. Менску. 28 мая адбылося пасяджэньне праўленьня Аўтадору, на якім разглядаліся прапановы нашага артыкулу. Праўленьне вынесла пастанову аб своечасовасьці пытаньня, узьнятага нашай газэтай, і прапанавала дарожнай сэкцыі Аўтадору тэрмінова вывучыць пытаньне, які від бруку падыходзіць для Менску. Большасьць членаў праўленьня на пасяджэньні выказалася за клінкарны брук.

Адкрываюцца міжгароднія аўтабусныя зносіны

Учора аўтакіраўніцтва атрымала з Італіі часткі для аўтабусаў „Фіат“. Дзякуючы гэтаму ўдасца аднавіць 10 аўтабусаў, з якіх 6 знаходзяцца ў сучасны момант у бязьдзейнасьці. У бліжэйшыя дні з аднаўленьнем гэтых аўтабусаў пачнуцца рэгулярныя зносіны па лініях Менск-Дразды, Менск-Гарадок, Менск-Лагойск, Зембін-Барысаў-Плешчаніцы, Негарэлае-Узда і інш.

Менск у лічбах

Паводле апошніх даных у Менску налічваецца каля 135.000 жыхароў. Прырост за 1927 г. складае 3.445 чалавек—на 2,6 проц. У Менску ёсьць 7.360 уладаньняў з 29.254 будынкамі. Прамысловых прадпрыемстваў і майстэрань налічваецца 2.486.

Памяшканьне лёта---пад сталоўку

У зьвязку з пастановаю СНК БССР аб забароне ўстаноў для гульняў, закрываецца менскае лёто. МЦРК узбудзіла хадайніцтва перад гарсаветам і акрвыканкомам аб перадачы памяшканьня лёто для арганізацыі ў ёй вялікай рабочай сталоўкі на 1.000 абедаў у дзень.

Новы парадак работы кватэрнага стала

Камгас прадставіў у камісію Гарсавету праект рэарганізацыі кватэрнага стала.

Згодна праекту, кватэрны стол ведае ўсялякага роду перасяленьнямі, а таксама судовымі і адміністрацыйнымі высяленьнямі. Свабодная жылая плошча ў першую чаргу будзе давацца пацярпеўшым ад пажараў, разводзьдзяў, абвалаў дамоў; у другую чаргу высяляемым з дамоў, падлягаючых зносу для здавальненьня дзяржаўных патрэб, і ў трэцюю (пры наяўнасьці вольнай плошчы) жыхаром камунальных дамоў, якія пагражаюць абвалам, утрымапцам сабесу, дэмабілізаваным

Першая партыя вэлёсыпэдаў з Латвіі

Учора Дзяржгандаль атрымаў з Латвіі першыя 300 вэлёсыпэдаў. Усе яны перадаюцца Аўтадору для разьмеркаваньня па акругах Беларусі. 50 штук вэлёсыпэдаў выдзяляецца для Менскай акругі. Кошт вэлёсыпэду ў сярэднім 140 р., бяз гумы. Гэтымі днямі на пасяджэньні праўленьня Аўтадору будзе ўстаноўлен парадак рэалізацыі вэлёсыпэдаў сярод членаў ячэек Аўтадору, а таксама і іх крэдытаваньня. Як паведамілі нашаму супрацоўніку ў Дзяржгандлі, для Беларусі чакаецца атрыманьне з-за граніцы яшчэ дзьвёх партый вэлёсыпэдаў па 300 штук.

Аўта-трактарная прафтэхшкола ў Менску

З новага навучальнага году аўта-трактарныя курсы ўключаюцца ў сталую сетку прафтэхнічнае асьветы БССР. Курсы будуць знаходзіцца пры прафтэхшколе мэталістых. У гэтым годзе будзе прынята 50 чалавек.

1.357.261 руб. паступіла па самаабкладаньні

На 23 мая па Беларусі паступіла па самаабкладаньні 1.357.261 руб., што складае 50,9 проц. заданьня. На праведзеных сходах самаабкладаньня прынята на суму 2.667.269р.

За дзень

— ДА ПАБУДОВЫ ФАБРЫКІ ШТУЧНАГА ШОЎКУ. Гэтымі днямі выяжджаюць за граніцу для азнаямленьня з вытворчасьцю штучнага валакна працаўнікі ВСНГБ т.т. Вэнзэль і Робінаў, якія наведаюць Нямеччыну, Італію, Чэха-Славакію. На праектаваньне фабрыкі адпушчана 25.000 руб.

— МЭБЛЯ ДЛЯ ЦЭНТРАЛЬНАГА ДОМУ СЕЛЯНІНА. Лесбел заключыў дагавор з Цэнтральным домам селяніна на дастаўку для яго мэблі—на агульную суму да 20.000 руб. Да адкрыцьця дому селяніна заказ будзе выкананы.

— АРГАНІЗУЕЦЦА АКРУГОВЫ КРЭДЫТНЫ САЮЗ. У Менску арганізуецца акруговы саюз с.-г. крэдытных таварыстваў. У саюз увойдуць 36 с.-г. крэдытных таварыстваў Менскае акругі.

СПОРТ

Двухтыднёвік спорту

Па ініцыятыве акругкому ЛКСМБ і акруговага савету фізкультуры, з 15 чэрвеня да 1-га ліпеня па Менскай акрузе будзе праведзен двухтыднёвік фізкультуры. У задачу двухтыднёвіка ўваходзіць як мага большае ўцягненьне камсамольцаў і рабочай моладзі ў фізкультуру. 24-га чэрвеня будзе арганізавана агульна-гарадзкое фізкультурнае гуляньне камсамолу разам з фізкультурнікамі.

Падрыхтоўка да акруговых спаборніцтваў

26-га мая на пляцоўцы „Прафінтэрн“ пачаўся розыгрыш веснавога тэнісавага гандыкапу, як падрыхтоўка да акруговых спаборніцтваў па тэнісе.

Розыгрыш першынства па

КУЛЬТУРНЫЯ НАВІНЫ

— ЭКСПЭДЫЦЫЯ НА РАЦЭ УХЛЯСЬЦЬ. *Этнограф Сэрбаў сёлета наладжвае навуковую экспэдыцыю на раку Ухлясьць, Магілёўскае акругі, для вывучэньня гістарычных межаў, якія праходзяць паміж галоўнымі пляменьнямі, што склалі беларускі народ—радзімічамі і дрыгавічамі.*

— П'ЕСА ДЛЯ СЯЛЯНСКАГА ТЭАТРУ. *Беларускі драматург У Галубок здаў для друкаваньня Белдзяржвыдавецтву новую п'есу для сялянскага тэатру „Белы вянок“.*

— ПАПАЎНЕНЬНЕ БЕЛДЗЯРЖМУЗЭЮ. *Гэтымі днямі Белдзяржмузэй атрымаў з г. Разані дзьве пасылкі з калекцыямі былога Менскага царкоўнага архіўнага музэю, які быў эвакуяваны ў 1915 г. У хуткім часе маюць прыбыць розныя іншыя рэчы з гэтага музэю.*

— НАРОДНАЯ БЕЛАРУСКАЯ АРХІТЭКТУРА. *Прафэсар с.-г. акадэміі інжынэр Монтаў сабраў шмат экспанатаў і здымкаў народнай беларускай архітэктуры. Усе гэтыя экспанаты зьмешчаны ў музэі пры акадэміі.*

— НОВЫЯ КІНО-СЦЭНАРЫ. *Беларускі сцэнарысты А. Ляжневіч піша для Белдзяржкіно сцэнары па аповесьці Якуба Коласа „На прасторах жыцьця“. Я.Дыла заказана апрацаваць кіно-сцэнары «З-пад ярма».*

— ДА ПАСТАНОЎКІ „РЭЙКІ ГУДУЦЬ“. *Другі Белдзяржтэатр у сучасны момант вядзе перагаворы з аўтарам вядомай п'есы „Рэйкі гудуць“ пісьменьнікам Кіршонам аб пастаноўцы яго п'есы ў БДТ2. Тэатр мяркуе паставіць гэтую п'есу к пачатку новага сэзону.*

— ВЫВУЧЭНЬНЕ БЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА МАСТАЦТВА. *Віцебскі беларускі мастацкі тэхнікум сёлета наладжвае экспэдыцыю па вывучэньні беларускага народнага мастацтва. Экспэдыцыя наведае самыя глухія куткі Савецкае Беларусі, якія поўнасьцю захавалі сваю старажытную народную мастацкую творчасьць.*

●●● СУД ●●●

2-га чэрвеня пачнецца справа Сукеніка

У суботу, 2-га чэрвеня, а 10-й гадзіне раніцы ў Менскім акруговым судзе пачнецца слуханьнем справа былога начальніка 4-га аддзяленьня міліцыі Сукеніка, які абвінавачваецца ў злоўжываньні ўладай па 1 ч. 105 арт. Крым. Код. Справа ўзбуджана па артыкуле, які нядаўна быў зьмешчан у газэце „Зьвязда“. Ад дзяржаўнага абвінавачаньня па справе Сукеніка выступае памоцнік Менскага акруговага пракурора Гарт.

Справа прыватніка Шадхэна

У пятніцу, 1-га чэрвеня, а 6-й гадз. увечары ў клюбе «Дрэваапрацоўшчык» пачынаецца слуханьнем справа па абвінавачаньні прыватнага мэбельшчыка Шадхэна ў радзе парушэньняў кодэксу законаў аб працы.

Летась у Шадхэна працавала некалькі рабочых, якіх ён аблічваў, ашукваў, не даваў водпускаў, не выдаваў спэцвопраткі і г. д. Каб ухіліцца ад выплаты падатку, Шадхэн двум рабочым даў патэнты і зрабіў іх саматужнікамі, якія фактычна працавалі на яго заказах і яго матэр'яламі.

Па жаданьні менскіх дрэваапрацоўшчыкаў суд будзе праведзен у паказальным парадку.

Барацьба са злачынствамі ў дачных мясцовасьцях

Як толькі надыходзіць дачны сэзон, злачынствы, зладзейства, хуліганства і г. д. ва ўсіх дачных мясцовасьцях значна павялічваюцца. Туды выяжджае на «летнюю работу» злачынны элемэнт з Менску і іншых гарадоў.

З гэтай прычыны ахова грамадзкага парадку ў дачных мясцовасьцях патрабуе ад адміністрацыйных органаў самых рашучых мерапрыемстваў.

Учора намесьнік начальніка Менскай акруговай міліцыі т. Дубінін аддаў загад начальнікам раённых міліцый, куды ўваходзяць дачы Ратамка, Ждановічы і інш., узмацніць праз старэйшых міліцыянэраў нагляд за дачамі, а таксама час ад часу высылаць туды начныя абходы міліцыянэраў. Такі-ж

Паведамленьні

— У сераду 30-V г.г. а 7 гадз. увечары ў памяшканьні Гаррайкому КП(б)Б адбудзецца нарада панова абраных апоргаў яч. КП(б)Б Гаррэёну.

У парадку дня:

Агітпроп. і масавая праца на летні час.

Выкананьне пастановы пленуму Р. К. аб беларусізацыі.

Запрашаюцца таксама і старшыні культкамісій—партыйцы.

— *Ляхаўскі райком ЛКСМБ паведамляе, што сёньня, 30-га мая г. г., а 6-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні РК КП(б)Б, адбудзецца нарада сакратароў ячэек ЛКСМБ на пытаньні прапрацоўкі пастаноў VIII-га зьезду ў арганізацыі.*

— *У чацьвер, 31 мая, а 6 г. увечары ў клюбе швэйнікаў (Ленінская, 17) адбудзецца нарада актыву Мопр'у Гарадзкога раёну.*

Запрашаецца ўвесь склад бюро ячэек Мопр'у і рэвізійных камісій. Пералік пытаньняў: даклад аб ... працы ячэек Мопр'у і даклад аб працы рэвізійных камісій.

...тагоднай было-б выклікаць беспрацоўных карткамі, што зьвішчыла-б чаргі.
Наяўнасьць на біржы працы

...лядць кваліфікацыю беспрацоўных як па дакумантах, так і шляхам узмацненьня экспэртызы (асабліва

...устанавіць рэгулярны пасьлядоўны кантроль за правільнасьцю пасылкі беспрацоўных на работу.

...юцца выключна за кошт забраніраванай за імі жылой плошчы.

...першынства на гульнях: у футбол, баскетбол, гандбол і гарадкі.

...соўшчыны і інш.

Пом. ЦИРКА

Сегодня и ежедневно с 10 час. утра до 11 ч. веч.

ОТКРЫТА

передвижная научно-показательная

ЗООВЫСТАВКА ЖИВЫХ ЗВЕРЕЙ

ГАМБУРГСКОГО ЗООЛОГИЧЕСКОГО САДА.

МАССА ЗВЕРЕЙ и ПТИЦ

Экскурсии допускаются со скидкой по отношению экскурсбюро.
Кормление зверей—в 8 час. вечера

Тэатр і кіно

Мингос-ТЕАТР	Гастроли ансамбля артистов госуд. академич. Моск. Малого Театра при участии заслуж. артистов: В. Н. Пашенной, В. О. Мас-Салтиковой, Н. К. Яковлева, Н. Ф. Костромского, В. Р. Ольховского. СРЕДА, 30 мая **ЛЮБОВЬ ЯРОВАЯ** | Билеты в кассе театра с 12—2 и с 5—9 ч. веч. В раб. кассе с 11 с пол. до 2 ч. и с 4—6 ч. веч. Начало в 8 с пол. час. веч. Уполном. Р. В. Ольшеницкий.
Кіно-тэатр „Культура"	Ад аўторка, 29 мая—грандыёзнае адчыненьне тэатру **„Мюзік-Холь"** У праграме—лепшыя расійскія і замежныя атракцыёны.
Кіно „Чырвоная Зорка"	З прычыны вялікага посьпеху—яшчэ 2 дні — 30 і 31 мая— грандыёзны прыключэнскі фільм **„НАЧНЫ ЭКСПРЭС"** з удзелам ГАРЫ ПІЛЬ. Увага! Чарговая пастаноўка—„Дачка двух бацькоў".
Кіно „ПРАЛЕТАРЫ"	**„Стэнлей у нетрах Афрыкі"** 2 серыі за адзін сэанс. На 1-ы сэанс —усе білеты па 25 кап. Пачатак роўна а 6 г. 30 м.
Кіно „Інтэрнацыянал"	Толькі 2 дні—30 і 31 мая 1. „КНЯЗЁЎНА МЭРЫ" у 8 ч. 2. „Б Э Л А", у 7 частках. | 2 фільмы за адзін сэанс

ДА ВЕДАМА ЎСІХ, ХТО РЫХТУЕЦЦА

У камвуз, рабфакі, партшколы і іншыя навучальныя ўстановы, дзе трэба здаваць экзамен па АРЫТМЭТЫЦЫ
Вышаў з друку і прадаецца

„СШЫТАК МАТЭМАТЫЧНЫХ ПРАЦ",

уложаны пэдагогам-практыкам т. САГАЛОВІЧАМ.
Сшытак зьмяшчае 26 прац з вялікай колькасьцю лічбовых практыкаваньняў.
ЦАНА 15 КАПЕЕК.

КОЖНЫ АДПУСКНІК

можа атрымліваць газэту

„ЗЬВЯЗДА"

— ПА МЕСЦЫ СВАЙГО АДПАЧЫНКУ —

Паведаміце ў аддзел падпіскі газэты „Зьвязда" ВАШ НОВЫ АДРАС, і Вам будзе высылацца газэта па месцы знаходжаньня ў водпуску

БЕЗ АСОБАЙ ДАПЛАТЫ.

Прыймо абвестак у чарговы нумар газэты адбываецца да 2-ое гадзіны дня

В целях привлечения вкладчиков сберегательных касс к активной работе по развитию сберегательного дела,

Главная Государственная Сберегательная Касса БССР проводит по Минскому округу

КОНКУРС на лучшего вкладчика-пропагандиста.

Вкладчики-пропагандисты имеют право на получение премии при условии привлечения из среды своих близких знакомых, друзей и товарищей в городском поселении—5 новых вкладчиков, а в сельской местности—3 крестьян-вкладчиков.

Конкурс продлится до 1-го АВГУСТА

Премии будут разыгрываться среди участников конкурса из расчета одна премия на 10 участников.

В числе премий БУДУТ РАЗЫГРАНЫ: (—) велосипед, швейная машина, радиоприемник, (—) чайные сервизы, плуги, зеркала, облигации займов и т. д.

15 августа будет розыгрыш.

Каждый вкладчик должен получить в сберкассе листовку об этом и стать пропагандистом.

ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ПО ВСЕЙ БЕЛОРУССИИ: „БЕЛМЕДТОРГ" МИНСК, площ. СВОБОДЫ, 9.

ТРЕБУЙТЕ ВЕЗДЕ

ТРЕБУЙТЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ и МАГАЗИНАХ САНИТАРИИ и ГИГИЕНЫ БЕЛОРУССКИЙ

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ и СТАТИСТИКИ

ПРИ Ц К С Б

Продолжительность курса—8 МЕСЯЦЕВ.
Поступать на курсы можно в любой месяц года.
Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семилетки.
ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА.
Плата за первый месяц 5 руб., а за остальные по 4 руб. в месяц ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД по адресу: Минск, Всекобанк, тек. счет № 632.
Подробн. условия высылаются за 2 восьмикопеечные марки. С запросами обращаться: Минск, Всекобанк, заочным курсам.

Засталося 2 дні

—)ДА 1-га ЧЭРВЕНЯ(—

НА ЧЭРВЕНЬ і да канца году — ПАСЬПЯШЭЦЕСЯ ЗДАЦЬ ПАДПІСКУ НА ГАЗЭТУ — НА ЧЭРВЕНЬ і да канца году

ЗЬВЯЗДА

(орган ЦК КП(б)Б)

УМОВЫ ПАДПІСКІ

на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў—5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . —9 „ 75 к.

Газэта „Зьвязда" дае сваім падпісчыкам дадаткам

часопіс „Бальшавік Беларусі"

за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

Канторай газэты „ЗЬВЯЗДА" прымаецца падпіска НА ЧАСОПІС **„ПОЛЫМЯ"**

Падпісная цана: на год—10 руб., на 6 м.—5 р., 3 м.—2 р. 50 к.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗЬВЯЗДА" Савецкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённа ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і разносчыкамі газэты.

У ПРАВІНЦЫІ: аддзяленьнямі выдавецтваў „Известія" і „Правда", аддзяленьнямі Белдзяржвыдавецтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі паштова-тэлеграфнымі канторамі.

Желаем купить

БИЛЛИАРД

РАЗМЕРОМ НЕ БОЛЬШЕ ЧЕТЫРЕХ АРШИН ДЛИНЫ

Условия с описанием биллиарда о его состоянии, а также и свой адрес направлять Слуцкой Районно-Городской Детской Комиссии ДО 15 ИЮНЯ 1928 Г.

ЗГУБЛЕНА **ДАМАВАЯ КНІЖКА** д. № 3 на пляцы Волі.

Лічыць несапраўднай.

Знайшоўшага просьба даставіць у канцылярыю ЖАКТ'у № 3—Энгельса, №3.

Згубленыя і ўкрадзеныя

наступныя дакуманты лічыць несапраўднымі:

Асабовая кніжка і членскі білет Рудько І. Г. 901
Вучотная конская кніжка № 168 Сівуха Ф. Я. 902
Дапрызыўная кніжка Хартончыка Р. 903
Кніжка беспрац. Садоўскага Л. Ш., выд. страхкасай. 904
Членская кніжка № 89108 Старавойтава Я. М., выд. саюзам Рабземлесу. 905
Камсамольскі білет № 59558 Старавойтава Я. М., выд. Мазырскім акругкомам ЛКСМБ. 906
Вучотная конская кніжка № 1767 Макарчука І. А., выд. Азарыцкім РВК. 907
Чырвонаарм. кніжка № 41 Прыстаўка А. Г. 908
Вучотная вайсковая кніжка № 18 Церахава І. Д. 909
Пашпарт № 451 Казлова І. Ц., выд. Чаўскім РВК. 910
Асабовая вайсковая кніжка Грыбоўскага Е. І., выд. Чаўскім РВК. 911
Вучотная конская кніжка Голец А., выд. Тураўскім РВК. 912

Кошт публікацыі аб згубе аднаго дакуманту **50 кап.**